FI.PLM.15692
.12.2006 241/2010/2006

Puolustuspoliittinen osasto

Valtiovarainministeriö
Budjettiosasto

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALAN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2008 – 2011 (TTS 2008 – 2011)

Puolustusministeriö lähettää ohessa valtiovarainministeriölle hallinnonalan toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2008 - 2011. Sen lähtökohtana on eduskunnan vuonna 2004 hyväksymän turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon toimeenpano ja puolustusministeriön strategisen suunnitelman linjaukset. Hallinnonalan kehysehdotus lähetetään valtiovarainministeriölle erillisenä asiakirjana.

Puolustusministeriön hallinnonalan toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitetyt resurssitarpeet perustuvat hallinnonalan tilivirastojen laatimiin yksityiskohtaisiin toiminta- ja taloussuunnitelmiin. Budjetoinnin perusteena on käytetty valtiovarainministeriön suunnittelun perustaksi antamia rahoituskehyksiä suunnittelukaudelle 2008 – 2011.

Puolustusministeriö on tuonut esille toiminta- ja taloussuunnitelmaan liittyvät muutosehdotukset ja lisätarpeet hallinnonalan kehysehdotuksessaan.

Puolustusministeri Seppo Kääriäinen

Kansliapäällikkö Kari Rimpi

LIITTEET
LIITE 1 Puolustusministeriön alustavat toiminnalliset tulostavoitteet vuosina 2008 – 2011
LIITE 2 Puolustusvoimien alustavat toiminnalliset tulostavoitteet vuosina 2008 - 2011

JAKELU
Valtiovarainministeriö (20 kpl)
Puolustusministeri
Kansliapäällikkö
PLM osastot ja yksiköt
Puolustusvoimain komentaja
Pääesikunta (50 kpl)
Puolustushallinnon rakennuslaitos (5 kpl)

Postiosoite
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Puolustuspoliittinen osasto

TIEDOKSI Eduskunnan kirjasto (5 kpl)
Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan turvallisuus- ja puolustusjaosto (15 kpl)
Eduskunnan ulkoasiain valiokunta (20 kpl)
Eduskunnan puolustusvaliokunta (30 kpl)
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Puolustuspoliittinen osasto

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALAN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2008 - 2011

1. JOHDANTO

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

3. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALAN OHJAUS SEKÄ KESKEISET TOIMINTALINJAT JA TOIMINNAN PAINOPISTEET 2008 - 2011 (27. PÄÄLUOKKA)
3.1. Puolustusministeriön hallinnonalan tavoitetila 2025
3.2. Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko 2004, selonteon toimeenpano
3.3. Puolustusministeriön hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet 2008 - 2011
3.4. Puolustusministeriön hallinnonalan keskeiset toiminnalliset tulostavoitteet 2008 - 2011
3.5. Resurssit tavoitteiden saavuttamiseksi

4. PUOLUSTUSPOLITIIKKA JA HALLINTO (27.01)
4.1. Puolustusministeriön toiminnan painopisteet 2008 -2011
4.2. Puolustusministeriön yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet suunnittelukaudella
4.3. Puolustusministeriön tärkeimmät toiminnalliset tulostavoitteet suunnittelukaudella

5. SOTILAALLINEN MAANPUOLUSTUS (27.10)
5.1. Puolustusvoimien toiminnan painopisteet 2008 – 2011
5.2. Puolustusvoimien yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet suunnittelukaudella
5.3. Puolustusvoimien tärkeimmät toiminnalliset tulostavoitteet suunnittelukaudella
5.4. Sotilaallisen maanpuolustuksen suorituskykyjen kehittäminen
5.5. Sotilaallisen maanpuolustuksen resurssitarpeet

6. SOTILAALLINEN KRIISINHALLINTA (27.30)
6.1. Sotilaallisen kriisinhallinnan painopisteet 2008 – 2011
6.2. Sotilaallisen kriisinhallinnan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet suunnittelukaudella
6.3. Sotilaallisen kriisinhallinnan suorituskykyjen käyttö ja keskeiset tulostavoitteet

7. PUOLUSTUSHALLINNON RAKENNUSLAITOS (27.92)
7.1. Puolustushallinnon Rakennuslaitoksen toiminnan painopisteet 2008 – 2011
7.2. Tärkeimmät yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet suunnittelukaudella
7.3. Tärkeimmät toiminnalliset tulostavoitteet ja kehittämishankkeet suunnittelukaudella

8. PERUSLASKELMA JA KEHYSEHDOTUS

9. HENKILÖSTÖMÄÄRÄARVIO
9.1. Puolustusministeriön hallinnonalan henkilöstöjärjestelmän kehittäminen
9.2. Puolustusministeriö
9.3. Puolustusvoimat
9.4. Puolustushallinnon Rakennuslaitos

10. ALUE, TOIMITILA JA YMPÄRISTÖNHALLINTA

LIITTEET
LIITE 1 Puolustusministeriön alustavat toiminnalliset tulostavoitteet vuosina 2008 – 2011
LIITE 2 Puolustusvoimien alustavat toiminnalliset tulostavoitteet vuosina 2008 - 2011

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

1 JOHDANTO

1.1 Toiminnan ja talouden tasapainottaminen vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon mukaisesti

Puolustusministeriön hallinnonalan toiminta- ja taloussuunnitelma 2008-2011 rakentuu valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa 2004 sekä hallitusohjelmassa esitettyjen linjausten ja tavoitteiden pohjalle.

Turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon mukaisesti puolustuksen kehittämisessä tarvittavien resurssien ja toimintamenosäästöjen luomiseksi toteutetaan johtamis- ja hallintorakenteen uudistus ja jatketaan rakennemuutosta. Koska rakenteelliset toimenpiteet alkavat vaikuttaa vasta vuodesta 2008 lähtien, vähennetään puolustusvoimien toimintamenojen kasvupaineita vuosina 2005–2007 hallinnonalan sisäisillä toimenpiteillä toimintoja painopisteyttämällä ja rakennemuutosta jatkamalla. Vuosina 2008-2012 on rakenteellisilla toimenpiteillä tavoitteena saattaa toimintamenot vuoden 2004 tasolle keskimäärin 50 miljoonan euron vuotuisilla säästöillä, jotka kohdennetaan kehittämishankkeisiin. Tämä edellyttää pysyviä säästöjä henkilöstö- ja kiinteistömenoista.

Turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa puolustusvoimien tavoitteeksi asetettu 50 miljoonan euron vuotuinen säästötarve kehittämishankkeiden rahoittamisessa on aikaansaatu lakkauttamalla kaksi varuskuntaa, vähentämällä palkattua henkilöstöä ja kohdentamalla kehittämisohjelmien tukemiseen 500 henkilötyövuotta. Lisäksi on luovuttu tarpeettomaksi käyneistä kiinteistöstä ja maa-alueista, ulkoistettu tukitoimintoja strategisten kumppanuuksien avulla, vähennetty esikuntia sekä uudistettu puolustusvoimien johtamis- ja hallintojärjestelmä.

Valtioneuvoston vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisesta selonteosta käynnistynyt puolustusvoimien rakennemuutos ja sen toimeenpano ovat edenneet pääosin asetettujen tavoitteiden ja suunniteltujen aikataulujen mukaisesti. Pääosa puolustusvoimien rakennemuutokseen liittyvästä toimista saadaan valmiiksi vuoden 2008 alkuun mennessä. Edellä kuvatusta aikataulusta johtuen rakennemuutoksen tuottamat taloudelliset säästöt pystytään hyödyntämään asteittain toiminta- ja taloussuunnitelman suunnittelukauden 2008-2011 aikana. Tähän asti toimeenpantujen rationalisointitoimien perusteella ja suunnitelmien tarkentumisen ansiosta voidaan jo nyt arvioida, että osaa toiminnan ja talouden tasapainottamiselle asetetuista säästötavoitteista ei saavuteta suunnitellussa laajuudessa.

1.2 TTS 2008-2011 suunnittelukauteen vaikuttavat keskeiset tavoitelinjaukset

Suunnittelukauteen vaikuttavat keskeiset turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon 2004 tavoitelinjaukset voidaan suorituskykyjen ylläpitämisen ja toimintavalmiuden kehittämisen osalta kiteyttää kolmeen osakokonaisuuteen:

- Suomen puolustuskyky mitoitetaan siten, että koko maata puolustetaan. Tätä varten ylläpidetään yleistä asevelvollisuutta ja puolustus rakennetaan alueellisen puolustusjärjestelmän pohjalle.

- Kansallisessa varautumisessa ja maanpuolustuksen kehittämisessä otetaan huomioon myös uudenlaiset riskit ja uhat. Kykyä antaa virka-apua muille viranomaisille ja yhteistoimintaa viranomaisten välillä kehitetään edelleen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

- Sotilaallista kriisinhallintakykyä kehitetään kansainvälisten sitoumusten ja toimintaympäristön muutosten mukaisesti. Tämä edellyttää uusien toimintamuotojen omaksumista, nykyistä monipuolisempien ja suorituskykyisempien sotilaallisten voimavarojen kehittämistä ja aktiivista osallistumista monikansalliseen harjoitustoimintaan.

Ydintoimintoihin keskittymistä ja puolustusvoimien rakennemuutosta jatketaan suunnittelukaudella 2008-2011 valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa 2004 määritettyjen linjausten mukaisesti. Puolustusministeriön hallinnonalan keskeisenä tavoitteena on palauttaa vuodesta 2008 alkaen puolustusvoimien toiminnan taso takaisin rakenneuudistusta edeltäneelle vuoden 2005 tavoitetasolle reserviläiskoulutuksessa sekä alus- ja lentotoiminnassa. Toiminnan tason palauttamisella on erittäin suuri merkitys puolustusvoimien tehtävien edellyttämän suorituskyvyn ja toimintavalmiuden ylläpitämisen kannalta.

1.3 TTS 2008-2011 suunnittelukauden keskeiset haasteet

Edellä esitettyjen tehtävien täyttämiseen nähden suunnittelukauden 2008-2011 keskeiseksi huolenaiheeksi on muodostunut taloudellisten resurssien riittävyys. Tehdyistä rationalisointitoimenpiteistä ja saavutetuista säästöistä huolimatta hallinnonalan toiminnan ja talouden tasapainottamiseen tähdänneillä toimilla ei ole saavutettu kaikilta osin riittävää vaikutusta, jonka avulla resurssien riittävyys suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja tehtäviin olisi kyetty varmistamaan.

Syyt resurssien riittämättömyyteen aiheutuvat vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon mukaisten suorituskykyvaatimusten ja käytettävissä olevien voimavarojen välisestä kuilusta, kustannustason noususta sekä puolustusvoimien kehittämisen kumulatiivisesta jälkeenjääneisyydestä, jonka pitkän aikavälin rahoituksellinen vaje on aiheuttanut. Hallinnonalan henkilöstön määrä ja infrastruktuurin volyymi on varautumisen ja toiminnan ylläpitovelvoitteiden vuoksi huomattavan suuri moneen muuhun hallinnonalaan verrattuna. Tästä syystä pienilläkin yksikköhinnan muutoksilla on suuret kerrannaisvaikutukset hallinnonalan toimintaan. Puolustusministeriön hallinnonalalle on osoitettu kompensaatiota hintojen nousun kattamiseen, mutta kompensaation avulla on kyetty kattamaan ainoastaan osa kokonaistarpeesta. Puuttuva osa joudutaan näin ollen kattamaan hallinnonalalle osoitetusta rahoituskehyksestä, mikä tarkoittaa sitä, että muista tavoitteista ja toiminnan sisällöstä on tingittävä.

Edellä kuvattujen osatekijöiden lisäksi paine rahoittaa puolustusvoimien materiaalin hankintaa ja ylläpitoa kasvaa merkittävästi tulevina vuosina, koska puolustusmateriaalin kustannustaso nousee enemmän kuin yleinen hintataso. Tämä johtuu siitä, että puolustusmateriaalin elinjakson lyhentyy ja uuden materiaalin ylläpitokustannukset kasvavat. Puolustusvoimien sodan ajan joukkojen ylläpito ja vanhenevan suorituskyvyn korvaaminen edellyttävät huomattavaa tasokorotusta puolustusmateriaalihankintamäärärahoihin ja toimintamenoihin.

Toteutetut säästötoimet ovat aiheuttaneet viime vuosikymmenen aikana puolustusjärjestelmän suorituskyvyn kehittämisen ja ylläpidon kumulatiivista jälkeenjääneisyyttä. Toiminnan ja talouden tasapainottamiseksi puolustusvoimat on leikannut merkittävällä tavalla materiaalisen suorituskyvyn rakentamishankkeita vuosilta 2005-2011 ja supistanut ajoneuvohankintojen toteuttamista sekä vaatetuksen uusimista. Käytettävissä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

olevat resurssit eivät tällä hetkellä mahdollista resurssien osoittamista puolustusvoimien koko maan puolustamisesta vastuussa olevien alueellisten joukkojen kehittämiseen.

Mikäli suunnittelukauden rahoituskehykset jäävät merkittävästi reaalisen kehitystason alapuolelle, hallinnonalalla ei kyetä ylläpitämään tehtävien edellyttämää tavoitetasoa. Edellä mainittujen syiden perusteella puolustusministeriön hallinnonalan resurssien riittävyys tulisi varmistaa vuodesta 2008 alkaen riittävällä tasokorotuksella, joka ottaa huomioon menopaineiden lisääntymisen siten, että kyky toteuttaa hallinnonalalle asetetut tehtävät ei vaarannu.

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Suomen lähialueiden vakaus on vahvistunut Euroopan unionin ja Naton laajentumisen sekä EU:n integraation syvenemisen ansiosta. Samalla kansainvälinen tilanne on yleisesti ottaen ja myös Suomen kannalta tarkasteltuna entistä moniulotteisempi. Suomen turvallisuuteen vaikuttavat yhä enemmän paitsi sotilaallinen myös taloudellinen ja poliittinen kehitys Euroopassa ja lähialueillamme sekä maailmanlaajuisesti.

EU on Suomelle jatkossakin tärkein viitekehys. EU-maiden keskinäinen solidaarisuus vahvistaa Euroopan vakautta ja Suomen turvallisuuspoliittista asemaa. Tämä edellyttää myös Suomelta solidaarisuutta muita jäsenmaita kohtaan ja täysimääräistä panostusta yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkan kehittämiseen.

Toimintaympäristömme säilynee vakaana. Vaikka lähitulevaisuudessa maatamme vastaan ei kohdistune välitöntä sotilaallista uhkaa, Venäjä ylläpitää lähiympäristössämme edelleen merkittävää sotilaallista potentiaalia, joka on laadullisesti kehittynyt viime vuosina. Tämä edellyttää Suomen sotilaallisen puolustuskyvyn ylläpitämistä ja pitkäjänteistä kehittämistä.

Puolustushallinnon keskeisimmäksi haasteeksi on noussut hallinnonalalla käytössä olevien resurssien riittävyys. Suomen puolustuksen uskottavuuden ja riittävän puolustuskyvyn ylläpitäminen ja kehittäminen käyvät puolustushallinnon nykyresursseilla yhä vaikeammiksi. Tällöin on keskityttävä lisääntyvässä määrin valtakunnan toiminnan kannalta keskeisten toimintojen, alueiden ja kohteiden sotilaalliseen puolustukseen.

Erityisesti EU.n taisteluosastot vaikuttavat siihen, että sotilaallisen kriisinhallinnan vaativuus kasvaa. Haasteena ovat nopeaa liikkeellelähtöä edellyttävät, sotilaallisesti vaativat ja kaukana Euroopasta toteutettavat tehtävät. Sotilas- ja siviilitoimijoiden yhteistyö kriisinhallinnassa lisääntyy. Tarve yhteistoimintakyvyn ja uusien suorituskykyjen kehittämiseen kasvaa, mikä edellyttää panostamista korkeaan teknologiaan, laatuun ja erikoisosaamisalueiden hallitsemiseen. Sotilaallisen kriisinhallinnan toimintakyvyn kehittäminen ja osallistuminen on tavoitteena sovittaa noin 100 milj. euron tasolle vuosittain.

Yhä useammat kansalliset strategiset turvallisuusedut eivät ole sidottuja valtion alueeseen. Euroopan maiden puolustusratkaisut perustuvat tiivistyvään monikansalliseen yhteistyöhön, lisääntyvään ammattimaisuuteen, pieneneviin joukkomääriin ja moderniin sotateknologiaan. Painopiste on siirtymässä kansallisesta puolustuksesta kansainväliseen kriisinhallintaan. Myös Suomen puolustusvoimia yhteistoimintakykyä kehitetään. Yhä syvenevällä kansainvälisellä yhteistyöllä tuetaan puolustusvoimien suorituskyvyn kehittämistä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Kokonaismaanpuolustuksen ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen painoarvo ja samalla hallinnonalojen välisen yhteistyön merkitys kasvavat. Laaja-alaisten turvallisuusuhkien vuoksi puolustusvoimien sotilaallisia suorituskykyjä on kyettävä käyttämään myös muiden viranomaisten tukemiseen ei-sotilaallisten uhkien ennaltaehkäisyssä ja torjunnassa sekä niiden seurausten hallinnassa ja jälkihoidossa kotimaassa tai tarvittaessa myös maan rajojen ulkopuolella. Puolustushallinnon on kyettävä tiiviiseen yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja yhteistoimintaan muiden viranomaisten kanssa hallinnon eri tasoilla. Puolustusvoimien tärkeimpänä tehtävänä säilyy edelleen Suomen sotilaallinen puolustaminen.

Suomessa julkisen ja yksityisen sektorin roolit ovat murroksessa. Julkisessa hallinnossa keskitytään lähivuosina yhä enemmän ydintoimintojen toteuttamiseen. Puolustushallinnon kehittymisen tulee seurata yhteiskuntaa kohtaavia muutoksia ajantasaisesti ja yhteiskunnan tavoitteita tukien. Myös puolustushallinto joutuu tarkastelemaan toimintojaan kriittisesti ja etsimään uusia toimintatapoja, joissa korostuu yhteiskunnan eri toimijoiden erikoistumisen ja osaamisen monipuolinen hyödyntäminen.

Suomessa on käynnissä merkittävä väestörakenteen muutos: suomalaisten määrä kääntyy laskuun, ja väestö vanhenee. Väestörakenteen muutos vaikuttaa talouskehitykseen sekä työllisyyteen. Sillä on myös mittavia julkistaloudellisia seurauksia. Varusmiespalvelukseen tulevien 20-vuotiaiden miespuolisten ikäluokkien koossa merkittävimmät muutokset ovat jo tapahtuneet. Kutsuntoihin tulevan miespuolisen ikäluokan koko kasvaa lievästi vuosina 2007-2012 (v. 2012 noin 34 000). Tämän jälkeen 20-vuotiaiden miespuolisten ikäluokkien koko alenee tasolle 28 000-29 000 vuoteen 2030 saakka.

Puolustushallinnon on kyettävä houkuttelemaan ja pitämään palveluksessaan sekä tarjoamaan kehittymismahdollisuuksia osaavalle henkilöstölle tietoyhteiskunnan kiristyvässä työvoimakilpailussa, joka johtuu väestön ikääntymisestä. Tämän vuoksi on huolehdittava hyvän työnantajan menettelytavoin yleisestä työnantajakuvasta, tehtävien houkuttelevuudesta, kannustavien palkkausjärjestelmien kehittämisestä ja toimivuudesta sekä hyvästä työilmapiiristä.

Hyvinvointivaltion säilyttäminen myös tulevaisuudessa on suomalaisen yhteiskunnan keskeinen tavoite. Valtiontalouden tasapaino edellyttää hyvin toimivaa ja tehokasta julkista sektoria. Tämä vaatii myös puolustushallinnon toiminnalta kustannustehokkuutta. Valtiontalouden kehysmenettely ja koko vaalikautta koskevat sitovat kehykset asettavat suunnittelukaudella tiukat vaatimukset toiminnan ja talouden suunnittelulle.

Puolustusvoimien kriisivalmiuden varmistaminen edellyttää kansallisia ja kansainvälisiä huoltovarmuuteen liittyviä sopimuksia ja järjestelyjä, sillä pelkästään kansallisin toimenpitein ei kyetä turvaamaan maamme huoltovarmuutta.

Suomalaisten maanpuolustustahdon säilyminen korkeana ei ole itsestään selvää. Historialliset tekijät vaikuttavat yhä, mutta kansalaisten suhtautuminen muuttuu, sillä sodan kokemuksista on jo vuosikymmeniä aikaa. Puolustusministeriön hallinnonalan on tuettava kansalaisten maanpuolustustahdon ylläpitämistä ja varauduttava ennakoivasti maanpuolustustahtoon vaikuttaviin muutoksiin. Avoimella, oikea-aikaisella ja totuudenmukaisella viestinnällä ja vapaaehtoisen maanpuolustuksen kehittämisellä on tärkeä rooli korkean maanpuolustustahdon ylläpitämisessä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Näihin keskeisimpiin tulevaisuuden haasteisiin vastaaminen edellyttää hallinnonalalta ennakoivampaa ohjausta, joustavaa ja vaihtoehtoista suunnittelua sekä tutkimuksen integroimista johtamiseen, suunnitteluun ja kehittämistoimintaan.

3 PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALAN OHJAUS SEKÄ KESKEISET TOIMINTALINJAT JA TOIMINNAN PAINOPISTEET 2008-2011 (27. PÄÄLUOKKA)

3.1 Puolustusministeriön hallinnonalan tavoitetila 2025

Sotilaallisella maanpuolustuksella tulee olla uskottava suorituskyky ennaltaehkäistä ja torjua Suomeen kohdistuvia sotilaallisia uhkia 2020-luvun turvallisuusympäristössä. Suomi kehittää puolustustaan sotilaallisesti liittoutumattomana mutta tiiviissä kansainvälisessä yhteistyössä tai sotilaallisesti liittoutuneena. Puolustusvoimien tulee kyetä muun yhteiskunnan ja viranomaisten tukemiseen laaja-alaisten turvallisuusuhkien ennalta ehkäisemiseksi, torjumiseksi sekä niiden jälkiseurausten rajoittamiseksi. Puolustusministeriö ja puolustusvoimat syventävät ja kehittävät kykyään kansainväliseen yhteistoimintaan ja sotilaalliseen kriisinhallintaan valtiojohdon päätösten mukaisesti. Puolustusministeriön tavoitteena on tulevina vuosikymmeninä vahvistaa asemaansa valtiojohdon luotettavana asiantuntijana ja valtionhallinnon merkittävänä vaikuttajana turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa. Puolustusministeriön asemaa kokonaismaanpuolustuksen toimien yhteensovittamisessa kehitetään ja siihen liittyvää avointa ja kiinteää vuorovaikutusta muun valtionhallinnon ja muiden toimijoiden kanssa lisätään.

Tavoitetilan saavuttamisen edellytyksenä on, että:
- puolustusvoimien suorituskykyä lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi ylläpidetään ja kehitetään pitkäjänteisellä resurssoinnilla turvallisuusympäristön asettamien vaatimusten mukaisesti
- toiminnan kriittiset menestystekijät määritetään sekä niiden edellyttämä osaava henkilöstö rekrytoidaan ja koulutetaan
- puolustusvoimien tehtäviä ja toimintoja rationalisoimalla turvataan kriittisten menestystekijöiden edellyttämät voimavarat
- puolustuksen kehittämisessä otetaan huomioon, ettei käytännön esteitä muodostu Suomen mahdollisuudelle hakea Nato-jäsenyyttä ja osallistua EU:ssa mahdollisesti kehittyvään yhteiseen puolustukseen
- puolustusministeriötä kehitetään strategisen tason suunnittelijana, ohjaajana ja toteuttajana
- suhteita kansallisiin ja kansainvälisiin yhteistoimintatahoihin kehitetään

Perusta säilyy, muutos jatkuu:
- sotilaallisesta maanpuolustuksesta tulee huolehtia myös tulevaisuudessa
- Puolustusvoimien tehtäviä ylläpidetään ja kehitetään turvallisuusympäristön muutoksen ja teknologian kehityksen mukaisesti voimavarojen puitteissa
- puolustusministeriön ja puolustusvoimien toiminta perustuu kansalaisten luottamukseen ja hyväksyntään

Puolustusministeriö vastaa valtioneuvoston osana ja hallinnonalansa ohjaajana kansallisesta puolustuspolitiikasta. Puolustuspolitiikan valmistelun ja toimeenpanon lisäksi puolustusministeriö vastaa sotilaallisen maanpuolustuksen voimavaroista ja muista toimintaedellytyksistä, kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittamisesta ja kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan osallistumisesta. Kyky näiden tehtävien toteuttamiseen yhdessä kansalaisten hyväksynnän, yleisen asevelvollisuuden, korkean maanpuolustus-

tahdon ja vapaaehtoisen maanpuolustustyön kanssa muodostavat perustan puolustusministeriön hallinnonalan tulevaisuudelle.

Sotilaallisen maanpuolustuksen keinoin tuotetaan riittävä kyky ennaltaehkäistä ja tarvittaessa torjua Suomeen kohdistuvia sotilaallisia uhkia sekä tukea muuta yhteiskuntaa ja viranomaisia muiden laaja-alaisten turvallisuusuhkien torjunnassa. Puolustusministeriön rooli kokonaismaanpuolustuksen toimien yhteensovittajana pohjautuu avoimeen ja kiinteään vuorovaikutukseen valtionhallinnon, elinkeinoelämän ja kansalaisjärjestöjen kesken.

Tulevaisuudessa puolustusvoimien päätehtävät ovat Suomen sotilaallinen puolustaminen, yhteiskunnan ja muiden viranomaisten tukeminen sekä kansainvälinen sotilaallinen kriisinhallinta. Tehtävät tukevat toisiaan, ja niistä kyetään suoriutumaan sotilaallisilla kyvyillä, joita ylläpidetään ensisijaisesti Suomen puolustamisen tarpeisiin. Suomelle luodaan kyky osallistua aiempaa vaativampiin sotilaallisen kriisinhallinnan operaatioihin. Kansainvälisessä yhteistoiminnassa ja sotilaallisessa kriisinhallinnassa on kyettävä vastaamaan valtiojohdon asettamiin tavoitteisiin ja päätöksiin.

3.2 Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko 2004

Turvallisuus- ja puolustuspolitiikan peruslinjaus on vahvistettu valtioneuvoston eduskunnalle 24.9.2004 antamassa ja eduskunnan 21.12.2004 hyväksymässä selonteossa. Siinä asetetaan periaatteet ja tavoitteet Suomen toimintalinjalle sekä tarjotaan kansainvälisen toimintaympäristön arvioinnin pohjalta kehys selonteon toimeenpanolle eri sektoreilla. Valtioneuvosto toimii näiden peruslinjausten toimeenpanemiseksi eduskunnan lausumat huomioon ottaen.

Suomen turvallisuus- ja puolustuspoliittinen toimintalinja tähtää maan itsenäisyyden ja demokraattisten perusarvojen turvaamiseen sekä kansalaisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Toimintalinja perustuu johdonmukaiseen ulkopolitiikkaan, vahvaan kansainväliseen asemaan ja aktiiviseen toimintaan Euroopan unionin jäsenenä sekä uskottavaan kansalliseen puolustukseen ja yhteiskunnan toiminnan turvaamiseen kokonaismaanpuolustuksen konseptin avulla. Toimintalinjaan kuuluu vastuun kantaminen kansainvälisestä turvallisuudesta ja vakaudesta sekä rauhanomaisesta muutoksesta yhteisten arvojen ja periaatteiden mukaisesti.

Suomi osallistuu aloitteellisesti ja täysimääräisesti unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan sekä turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämiseen ja toimeenpanoon. Unionin yhtenäisyys, keskinäinen yhteisvastuu ja yhteiset sitoumukset tälläkin alalla lisäävät Suomen turvallisuutta.

Suomi ylläpitää ja kehittää sotilaallista puolustuskykyään turvallisuusympäristönsä vaatimusten mukaisesti. Sotilaallisesti liittoutumattoman Suomen puolustusratkaisu perustuu uskottavaan kansalliseen puolustuskykyyn, jolla pyritään ennalta ehkäisemään turvallisuusuhkien muodostuminen Suomen aluetta kohtaan. Sotilaallista yhteensopivuutta kehittämällä jatketaan valmiuksien luomista kansainväliseen sotilaalliseen yhteistyöhön eri kriisitilanteissa. Suomen puolustuskyky mitoitetaan siten, että koko maata puolustetaan. Tätä varten ylläpidetään yleistä asevelvollisuutta ja puolustus rakennetaan alueellisen puolustusjärjestelmän pohjalle.

Puolustusvoimia kehitetään turvallisuus- ja puolustuspoliittisten selontekojen mukaisesti. Puolustuksen kehittäminen valtioneuvoston selonteossa 2004 kuvatulla tavalla edel-

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

lyttää johtamis- ja hallintorakenteen uudistamista ja rakennemuutoksen jatkamista sekä puolustusministeriön hallinnonalan määrärahojen säilyttämistä nykytasolla selonteon linjausten mukaisesti. Uskottavan kansallisen puolustuskyvyn ylläpitämiseksi puolustusbudjetista noin kolmannes on käytettävä puolustusmateriaalihankintoihin.

Suomi osallistuu kansainväliseen kriisinhallintaan. Suomi kehittää ja laajentaa osallistumistaan siviilikriisinhallintaan erityisesti Euroopan unionin mutta myös muiden järjestöjen ja toimintamuotojen puitteissa. Kansallisia voimavaroja kehitetään laaja-alaisesti. Sotilaallista kriisinhallintakykyä kehitetään kansainvälisten sitoumusten ja toimintaympäristön muutosten mukaisesti. Tämä edellyttää uusien toimintamuotojen omaksumista, nykyistä monipuolisempien ja suorituskykyisempien sotilaallisten voimavarojen kehittämistä ja osallistumista aktiivisesti monikansalliseen harjoitustoimintaan.

Suomen osallistuminen sotilaalliseen kriisinhallintaan säilyy vähintään nykytasolla. Lisävaatimuksia tuovana uutena osallistumismuotona on toiminta kahdessa EU:n monikansallisessa taisteluosastossa. Suomen osallistuminen Naton rauhankumppanuusohjelmaan vahvistaa kansainvälistä yhteistoimintakykyä ja tukee kansallisen puolustuskyvyn kehittämistä.

Hallitus noudattaa asevientipolitiikassa Euroopan unionin yhteistä säännöstöä. Suomen omaa puolustusvälineteollisuutta, sen teknologista osaamista ja työllistämisvaikutuksia tuetaan.

Kansallisessa varautumisessa ja maanpuolustuksen kehittämisessä otetaan huomioon myös uudenlaiset riskit ja uhat. Suunnittelussa ja kehittämisessä painotetaan muun muassa huoltovarmuuden, väestönsuojelun, tietojärjestelmien suojaamisen ja viestinnän valmiuksia. Myös ympäristötuhot ja muut suuronnettomuusuhat otetaan huomioon varautumisessa. Yhteistoimintaa viranomaisten välillä ja kykyä antaa virka-apua muille viranomaisille kehitetään edelleen.

Kansallisen turvallisuuden edellyttämää suorituskykyä kehitetään ja ylläpidetään yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategian mukaisesti. Lähivuosina hallinnonalojen tähän toimintaan liittyvien suorituskykyjen ylläpitämisen ja kehittämisen painopiste on valtion johtamisessa tarvittavan tilannekuvan muodostamisessa, vakavan rikollisuuden, ml. terrorismin paljastavassa tiedustelutoiminnassa, sähköisten tieto- ja viestijärjestelmien toimivuuden turvaamisessa ja terveydensuojelussa. Valtioneuvoston marraskuussa 2003 tehty periaatepäätös yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisesta ja siihen liittyvä strategia tarkistettiin turvallisuus- ja puolustusasiain komitean valmistelemana vuonna 2006.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

3.3 Puolustusministeriön hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

Puolustusministeriön hallinnonalalle asetetaan vuosille 2008-2011 alustavasti seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet:

A. Puolustuspolitiikka ja sotilaallinen maanpuolustus

Uskottavan puolustuskyvyn ylläpitäminen ja kehittäminen, sotilaallisten turvallisuusuhkien ennaltaehkäisy ja -torjuntakyky sekä yhteistoimintakyky muiden yhteiskunnan turvallisuusviranomaisten kanssa.

B. Kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittaminen

Luodaan edellytykset yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiselle kaikissa tilanteissa sovittamalla yhteen julkisen sektorin eli valtioneuvoston, valtion viranomaisten ja kuntien sekä yksityisen sektorin toimenpiteet ja kansalaisten vapaaehtoinen toiminta.

C. Sotilaallinen kriisinhallinta

Ylläpidetään ja kehitetään toimintaympäristön muutosta vastaavaa kriisinhallintakykyä.

3.4 Puolustusministeriön hallinnonalan toiminnalliset tulostavoitteet 2008-2011

Suomen puolustuksen päämääränä on kaikissa tilanteissa taata maan itsenäisyys sekä turvata kansalaisten elinmahdollisuudet ja valtionjohdon toimintavapaus. Suomen puolustuskyky mitoitetaan siten, että koko maata puolustetaan. Tätä varten ylläpidetään yleistä asevelvollisuutta, ja puolustus rakentuu alueellisen puolustusjärjestelmän pohjalle. Kehittämällä sotilaallista yhteensopivuutta jatketaan valmiuksien luomista kansainväliseen sotilaalliseen yhteistyöhön erilaisissa kriisitilanteissa. Puolustuksen kehittämisen lähtökohtana on kansallinen puolustus, joka mahdollistaa liittoutumisen.

Vuosien 2008-2011 keskeisimmät tavoitteet voidaan kiteyttää kolmeen kokonaisuuteen.

Ensimmäisenä keskeisimpänä tavoitteena on kansallisen puolustuksen ylläpitäminen ja kehittäminen niin, että se vastaa muuttuvan turvallisuusympäristön vaatimuksiin. Puolustusjärjestelmää kehitetään siten, että toiminnan tuottavuus ja kustannustehokkuus paranevat. Tavoitteena on, että puolustusjärjestelmän kehittäminen, toiminta ja resurssit saadaan tasapainoon pitkällä aikavälillä niin, että Suomen puolustuksen uskottavuus kyetään ylläpitämään ja riittävä liikkumavara muutoksiin säilyttämään.

Tavoitteena on VNS2004:n mukaisten linjausten huomioon ottaminen ja tavoitteiden saavuttaminen käytössä olevilla rajallisilla resursseilla sekä näihin liittyvän puolustusvoimien perustellun ja pitkäjänteisen rakennemuutoksen toimeenpano. Puolustusvoimien toiminnan ja talouden tasapainottaminen asetettujen suorituskykyjen rahoittamiseksi on mittava haaste lähivuosina.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Toisena keskeisenä tavoitteena on kehittää puolustusministeriön hallinnonalan yhteistoimintaa ja vuorovaikutusta muun yhteiskunnan ja viranomaisten kanssa hallinnon eri tasoilla yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ja kohteiden turvaamiseksi. Puolustusvoimien kykyä antaa virka-apua muille turvallisuusviranomaisille parannetaan kaikkien laaja-alaisten turvallisuusuhkien ennaltaehkäisyssä, torjunnassa ja kriisin jälkihoidossa sekä kotimaassa että ulkomailla. Puolustussuunnittelussa otetaan huomioon varautuminen muiden viranomaisten tukemiseen myös EU:n yhteisvastuulausekkeen edellyttämällä tavalla. Suunnittelukaudella kehitetään ministeriön edellytyksiä kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittamistehtävässä.

Kolmantena keskeisenä tavoitteena on kehittää kykyä kansainväliseen yhteistoimintaan ja kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan. Sotilaallista kriisinhallintakykyä kehitetään kansainvälisten sitoumusten ja toimintaympäristön muutosten mukaisesti. Painopiste sotilaallisessa kriisinhallinnassa on EU:n taisteluosastoihin osallistumisessa.

Kansainvälinen sotilaallinen yhteistyö on oleellinen osa Suomen puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa, ja se tukee Suomen omaa puolustusta. Sotilaallista puolustusta kehitetään niin, että Suomi voi toimia aktiivisena jäsenenä Euroopan unionin muodostamassa turvallisuusyhteisössä ja osoittaa tarvittavat sotilaalliset voimavarat unionin velvoitteiden edellyttämiin toimiin. Syvenevällä kansainvälisellä yhteistoiminnalla tuetaan puolustusvoimien suorituskyvyn kehittämistä. Kansainvälisen sotilaallisen yhteistoiminnan mahdollistamiseksi kehitetään puolustusvoimien toiminnallista ja materiaalista yhteensopivuutta Nato-standardien ja -normien mukaisesti. Asevalvonnan uutena painopistealueena ovat joukkotuhoaseiden leviämisen estämiseen liittyvät toimet.

Suomen osallistuminen sotilaalliseen kriisinhallintaan säilyy vähintään nykytasolla. Uutena lisävaatimuksia tuovana osallistumismuotona on toiminta kahdessa EU:n monikansallisessa taisteluosastossa. Osallistuminen Naton rauhankumppanuusohjelmaan vahvistaa kansainvälistä yhteistoimintakykyä ja tukee kansallisen puolustuskyvyn kehittämistä.

3.5 Resurssit tavoitteiden saavuttamiseksi

VNS 6/2004 mukaisesti puolustusministeriön hallinnonalan määrärahat mitoitetaan vuosien 2005-2008 menokehyksen mukaisesti. Sama reaalinen taso säilytetään vuosina 2009-2012. Puolustuksen kehittämisessä tarvittavien resurssien ja toimintamenosäästöjen luomiseksi toteutetaan puolustusvoimissa johtamis- ja hallintorakenteen uudistus ja jatketaan rakennemuutosta. Johtamis- ja hallintojärjestelmän uudistamisen ja rationalisoimistoimenpiteiden myötä tavoitteena on vähentää noin 1 200 henkilötyövuotta vuoden 2012 loppuun mennessä. Samanaikaisesti tavoitteena on kohdentaa puolustusvoimien kehittämisohjelmiin nykyisistä tehtävistä vähintään 500 henkilötyövuotta.

Vuosien 2006-2009 kehyspäätös sisälsi alkuvuosille yhteensä 40 miljoonan euron lisäleikkaukset vuoden 2004 selonteon edellyttämästä rahoitustasosta. Tämä merkitsee käytännössä sitä, että vuosina 2006 ja 2007 ei tehdä lainkaan hinta- ja kustannustason tarkistusta.

Vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon tavoitteita ei saavuteta, mikäli selonteon edellyttämistä rationalisointitoimenpiteistä (1200 htv) syntyviä hyötyjä ei saada täysimääräisesti hallinnonalan käyttöön.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Mikäli puolustusministeriön hallinnonalalle kohdennetaan suunnittelukauden aikana uusia kehysleikkauksia sekä kustannusten nousua ei kyetä kompensoimaan, niin puolustushallinnossa ajaudutaan väistämättä koko puolustusjärjestelmän rakenteellisen sisällön ja yleisen asevelvollisuuden uudelleen tarkasteluun.

Käytännössä ainoa keino säästöjen saavuttamiseksi on joukko-osastojen lisälakkauttaminen suunnittelukaudella (2+2:n lisäksi), mikä sekin tuottaisi hyötyjä vasta muutaman vuoden kuluttua päätöksestä. Tämä ei mahdollistaisi tavoitteena olevan koko miespuolisen varusmiesikäluokan kouluttamista ja johtaisi siten samalla siirtymiseen valikoivaan asevelvollisuuteen.

Valtioneuvoston vuosien 2006-2009 kehyspäätöksen ja tuottavuuden toimenpideohjelman mukaisia henkilöstön vähennystavoitetta ei ole myöskään mahdollista saavuttaa ilman, että koko puolustusratkaisun keskeiset elementit otetaan uudelleen tarkasteluun.

Mikäli suunnittelujaksolla 2008-2012 velvoitetaan uusia henkilöstön vähentämistavoitteita, ei niitä ole mahdollista ilman joukko-osastojen lakkauttamisia ja henkilöstön irtisanomisia.

Toisaalta mahdollisesti tukitoimintoihin kohdistettavat henkilöstön vähentämistavoitteet aiheuttavat palvelujen ostosta vähintään vastaavat kustannukset keskipitkällä aikavälillä, jolloin mahdollisia tuottavuushyötyjä hankkeista kertyy käytännössä vasta vuodesta 2011 alkaen.

Vuosina 2006–2012 on rakenteellisilla toimilla, kuten johtamis- ja hallintojärjestelmän uudistamisella, varuskuntarakenteen kehittämisellä, varikko- ja varastokentän supistamisella, joukko-osastojen lakkauttamisella sekä tuottavuuden parantamisella ja toimintoja painopisteyttämällä saavutettava keskimäärin noin 60 milj. euron vuotuinen rahoitusmahdollisuus asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Puolustusministeriö on tuonut esille muutosehdotukset hallinnonalan kehysehdotuksessaan.

4 PUOLUSTUSPOLITIIKKA JA HALLINTO

4.1 Puolustusministeriön toiminnan painopisteet 2008-2011

Puolustusministeriön hallinnonalalla toteutetaan TTS–kaudella 2008–2011 merkittävää muutosprosessia puolustusjärjestelmässämme, jonka tavoite on pitää puolustusvoimat suorituskykyisenä päätehtäväänsä ja 2010–luvun vaatimuksiin nähden.

Puolustusministeriö poliittisen päätöksenteon valmistelijana ja hallinnonalansa ohjaajana on asettanut TTS–kaudella 2008–2011 seuraavat toimintalinjat ja painopisteet:

Puolustusministeriön rooli suhteessa toimintaympäristöön

- Kehitetään yhteistoimintaa ja vuorovaikutusta muiden hallinnonalojen kanssa kokonaismaanpuolustuksen toimintamallin mukaisesti yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseksi kaikissa tilanteissa.

- Puolustusministeriö vahvistaa asemaansa valtionjohdon luotettavana asiantuntijana ja valtionhallinnon merkittävänä vaikuttajana turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa.

- Toimitaan kaikilla tasoilla rakentavasti yhteistyössä puolustusministeriön keskeisten kansainvälisten ja kansallisten yhteistyötahojen kanssa ja edistetään hallinnonalan intressien huomioon ottamista.

Hallinnonalan ohjaus

- Varmistetaan, että puolustushallinnon strategisessa ohjauksessa on huomioitu hallitusohjelmassa sekä muissa hallituksen ja eduskunnan ohjausasiakirjoissa tehdyt linjaukset.

- Ohjataan puolustusjärjestelmän kehittämistä, kansainvälistä yhteistoimintaa ja osallistumista sotilaalliseen kriisinhallintaan valtiojohdon päätösten, turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon linjausten ja puolustusministeriön strategisen suunnittelun mukaisesti.

- Kehitetään puolustushallinnon kykyä tukea ympäröivää yhteiskuntaa kansallisesti ja kansainvälisesti.

- Saatetaan tasapainoon puolustusjärjestelmän kehittäminen, toiminta ja resurssit niin, että Suomen puolustuksen uskottavuus kyetään ylläpitämään ja säilytetään samalla riittävä liikkumavara muutoksiin.

- Kehitetään hallinnonalan toiminnan tuottavuutta ja kustannustehokkuutta siten, että saavutettu tuottavuushyöty kohdennetaan hallinnonalalle.

- Selvitetään ja kehitetään puolustushallinnon palvelukeskuksien ja kumppanuuksien roolia puolustusministeriön hallinnonalalla.

Ministeriön sisäinen kehittäminen

- Kehitetään osana valtioneuvostoa puolustusministeriön toimintaa ja osaamista ministeriön ohjausroolin ja kansainvälistyvän toimintaympäristön edellyttämällä tavalla.

- Varmistetaan ministeriön toimintavalmius normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

4.2 Puolustusministeriön yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet 2008-2011

Puolustusministeriö asettaa vuosille 2008-2011 alustavasti seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet:

A. Puolustuspolitiikka ja sotilaallinen maanpuolustus

Uskottavan puolustuskyvyn ylläpitäminen ja kehittäminen, sotilaallisten turvallisuusuhkien ennaltaehkäisy- ja torjuntakyky sekä yhteistoimintakyky muiden turvallisuusviranomaisten kanssa.

Tavoite edellyttää:
- ennakoivaa ja ajantasaista hallinnonalan strategiaa, jossa varmistetaan turvallisuusympäristön kehityksen, maanpuolustusta koskevan päätöksenteon ja tehtävien, suorituskykyjen sekä resurssien välinen tasapaino
- maanpuolustuksen tehtäviä ja yleisjärjestelyjä koskevaa valmistelua, päätöksentekoa ja poliittista ohjausta
- laadultaan ja määrältään riittävää rauhan ja sodan ajan henkilöstöä ja yhteiskunnan koulutusjärjestelmään sopivaa koulutusjärjestelmää
- kykyä säädellä puolustusvalmiutta tilanteen edellyttämällä tavalla
- määrällisesti ja laadullisesti riittävää ajanmukaista sotavarustusta
- uhkia vastaavaa tiedustelu-, aluevalvonta - ja johtamiskykyä
- valmiutta kansainväliseen yhteistyöhön kriisitilanteissa
- kykyä antaa vaativaa virka-apua muille turvallisuusviranomaisille
- sotilaallisen huoltovarmuuden turvaamista
- kotimaisen puolustusmateriaaliteollisuuden tuotantoedellytysten ja tutkimusyhteisön tutkimusedellytysten ylläpitoa
- integroitumista eurooppalaiseen puolustusmateriaaliyhteistyöhön ja materiaalin kansainvälistä yhteistoimintakelpoisuutta
- olemassa olevan sotavarustuksen ylläpitokykyä
- keskeisen sotilaallisen maanpuolustuksen lainsäädännön sekä puolustushallinnon tehtävien ja hallintojärjestelmän ajanmukaisuutta
- sotilaallisen maanpuolustuksen yleistä hyväksyttävyyttä ja kestävää maanpuolustustahtoa
- kansalaisten kestävän maanpuolustustahdon ylläpitämistä siten, että kansalaisista vähintään 77% katsoo, että mikäli Suomeen hyökättäisiin, suomalaisten olisi puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta (MTS, vuonna 2005 luku oli 77 %)

B. Kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittaminen

Luodaan edellytykset yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiselle kaikissa tilanteissa sovittamalla yhteen julkisen sektorin eli valtioneuvoston, valtion viranomaisten ja kuntien sekä yksityisen sektorin toimenpiteet ja kansalaisten vapaaehtoinen toiminta.

C. Sotilaallinen kriisinhallinta

Ylläpidetään ja kehitetään toimintaympäristön muutosta vastaavaa kriisinhallintakykyä.

Tavoite edellyttää:
- Kykyä osallistua sekä EU:n että muiden puolustushallinnon alan toimijoiden kanssa kansainväliseen yhteistoimintaan. Kyky osallistua sotilaallisen kriisinhallintaan on tästä osa. Siihen osallistuminen ja sen kehittäminen perustuvat laaja-alaiseen kansainväliseen yhteistyöhön, jossa korostuu sotilas- ja siviilikriisinhallinnan muodostama kokonaisuus. Kansallisella tasolla tavoitteena on rakentaa sellaiset sotilaallisen kriisinhallinnan toimintaedellytykset, yleisjärjestelyt ja keskeiset toimintaperiaatteet, jotka mahdollistavat Suomen osallistumisen kriisinhallintaan.
- Nopeaa valmiutta osallistua kriisinhallinnan operaatioihin
- Monipuolisia ja suorituskykyisiä joukkoja

4.3 Puolustusministeriön tärkeimmät toiminnalliset tulostavoitteet suunnittelukaudella

Puolustusministeriön tärkeimmät toiminnalliset tulostavoitteet ovat esitetty tämän asiakirjan liitteenä (LIITE 1).

5 SOTILAALLINEN MAANPUOLUSTUS (27.10)

5.1 Puolustusvoimien toiminnan painopisteet 2008–2011

Valtioneuvoston selonteko toimeenpannaan puolustusvoimien pitkän aikavälin suunnitelmalla, jolla ylläpidetään ja parannetaan sekä suorituskykyä että toimintaa.

Suomen sotilaallisen puolustamisen tavoitteena on ennalta ehkäistä Suomen joutuminen sotilaallisen hyökkäyksen kohteeksi. Suunnittelukaudella ylläpidetään turvallisuusympäristöön suhteutettu sotilaallisen voimankäytön ennaltaehkäisy- ja torjuntakyky. Kehittämisen painopiste on strategisen iskun ennaltaehkäisy- ja torjuntakyvyssä. Valmiuden säätelykyky ja alueellisen koskemattomuuden valvonnan ja turvaamisen kyky ylläpidetään nykytasolla.

Muita viranomaisia tuetaan Suomen sotilaalliseen puolustamiseen kehitetyillä suorituskyvyillä hallinnonalalle osoitettujen virka-apu- ja muiden tukipyyntöjen perusteella, kun muiden viranomaisten omat voimavarat ovat tilanteeseen nähden riittämättömät. Puolustusvoimat osallistuu aktiivisesti viranomaisyhteistyön kehittämiseen. Suunnittelukaudella kehitetään puolustusvoimien kykyä antaa nykyistä tehokkaammin erikoisosaamistaan ja materiaaliaan muiden viranomaisten tukemiseksi.

Kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan osallistutaan nykytasolla. Suunnittelukaudella parannetaan puolustusvoimien kykyä osallistua sisällöltään nykyistä vaativampiin ja nopeammin käynnistettäviin kriisinhallintaoperaatioihin.

Puolustusvoimien johtamiskyvyn osalta suunnittelukaudella parannetaan operaatioiden johtamiskykyä muun muassa verkostopuolustuksen avulla. Suunnittelukauden painopiste on yhteisen tilannetietoisuuden ja yhteisten palvelujen varmennetussa lyhytviiveisessä jakamisessa aina taktisen tasan joukoille ja järjestelmille.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Puolustusvoimien tiedustelu- ja valvontakykyä kehitetään suunnittelukaudella lyhytviiveisen ja luotettavan tilannekuvan tuottamiseksi. Kehittämisen painopiste on tarvittavien tiedustelu- ja valvontatietojen lyhytviiveisessä hankkimisessa, analysoinnissa ja jakamisessa.

Puolustusvoimien vaikuttamiskykyä kehitetään suunnittelukaudella yhteisen kaukovaikutteisen tulenkäytön kokonaisuuden aikaansaamiseksi.

Puolustusvoimien logistiikan kehittämisen painopiste on valmiuden kohottamiskyvyn parantamisessa, standardoidun täydennysjärjestelmän luomisessa tärkeimmille joukoille ja materiaalin hajauttamiskyvyssä.

Maavoimien kehittämisen painopiste on suunnittelukaudella syvän taistelun kyvyn kehittämisessä sekä operatiivisten joukkojen liikkuvuuden ja tulivoiman kehittämisessä. Alueellisten joukkojen suorituskyky ylläpidetään.

Ilmavoimien kehittämisen painopiste on Hornet–järjestelmän suorituskyvyn ylläpitämisessä sekä ilmasta maahan -kyvyn kehittämisessä.

Merivoimien kehittämisen painopiste on meriyhteyksien turvaamisen kehittämisessä. Suunnittelukaudella aloitetaan uusien miinantorjunta-aluksien rakentaminen.

Hallinnon kehittämisen keskeisenä tavoitteena on vapauttaa resursseja rauhan ajan hallinnollisesta työstä suorituskyvyn kannalta keskeisille aloille. Tämä toteutetaan prosesseja selkeyttäen sekä tietoteknisiä järjestelmiä hyödyntäen. Hallintorakenteen tulee perustua ensisijaisesti poikkeusolojen toiminnan asettamiin vaatimuksiin.

Tukitoimintoja eriytetään ydintoiminnoista silloin, kun se on puolustusvoimien kokonaistoiminnan kannalta kustannustehokasta ja tarkoituksenmukaista. Palvelutuotantoa siirretään keskitetysti johdettuihin palvelukeskuksiin tai ulkopuolisille toimijoille silloin, kun se ei vaaranna puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien toteuttamista. Kumppanuuksista ja ulkoistamisesta ei saa aiheutua kustannuspaineita tai kriittisiä toiminnallisia riskejä, joilla on vaikutusta operatiiviseen toimintaan.

Tietohallinnon ja tiedon hallinnan kehittämisen keskeisenä ajatuksena on ohjata tietojärjestelmäpalveluiden kehittämistä ja palvelutuotantoa. Tietojärjestelmien kehittämistä ohjataan siten, että kehitettävät järjestelmät ovat yhteensopivia ja että ne tuottavat yhteisiä palveluita puolustushallinnolle. Päällekkäisiä tietojärjestelmiä ei kehitetä.

Henkilöstö- ja koulutusjärjestelmän kehittämisen keskeisenä ajatuksena on osaavan henkilöstön tuottaminen sodan ajan suorituskykyjen vaatimusten mukaisesti siten, että puolustusjärjestelmän suorituskykyjä osataan käyttää yhtenäisenä operatiivisena kokonaisuutena. Toiminnan taso palautetaan vuodesta 2008 alkaen vuoden 2005 tasolle reserviläiskoulutuksessa sekä lento- ja alustoiminnassa.

Henkilöstön määrä, rakenne ja osaaminen mukautetaan palvelemaan sodan ajan joukkojen tarvetta ja puolustusvoimien johtamis- ja hallintojärjestelmän 2008 tehtäviä sekä puolustusjärjestelmän pitkäjänteistä kehittämistä. Puolustusvoimien henkilöstöä vähennetään noin 1 500 henkilötyövuotta vuoden 2012 loppuun mennessä. Samanaikaisesti kohdennetaan 500 henkilötyövuotta kehittämisohjelmien mukaisten puolustusvoimien suorituskykyjen käyttöön. Sotilashenkilöstössä siirrytään vaiheittain

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

kolmiportaiseen rakenteeseen, joka muodostuu upseeristosta, aliupseeristosta ja miehistöstä. Siviilihenkilöstöä suunnataan syvällistä erityisosaamista vaativiin tehtäviin.

Vapaaehtoisella maanpuolustuskoulutuksella lisätään tärkeimpien alueellisten joukkojen suorituskykyä sekä puolustusvoimien kykyä tukea yhteiskuntaa ja muita viranomaisia. Maakuntajoukkojärjestelmä aloittaa toimintansa vuonna 2008. Maakuntajoukkojen merkitys korostuu tulevaisuudessa osana sodan ajan puolustusjärjestelmäämme ja niiden avulla pyritään parantamaan puolustusjärjestelmämme kattavuutta koko maan alueella.

Puolustusmateriaalihankkeissa haetaan kustannustehokkuutta pitäytymällä testatuissa eurooppalaisissa vaatimuksissa, noudattamalla Naton standardeja sekä hakeutumalla aitoon puolustusmateriaali- ja laatuyhteistyöhön muiden Euroopan maiden kanssa. Aktiivisella ja päämäärätietoisella osallistumisella Euroopan puolustusviraston (EDA) toimintaan luodaan edellytyksiä eurooppalaiselle yhteistoimintakyvylle sekä puolustusteollisuusyhteistyölle. Toiminnalla kyetään osittain kompensoimaan teknisen kallistumisen aiheuttamia vaikutuksia.

Infrastruktuurin kehittämisen keskeisenä ohjaavana ajatuksena on kokonaiskustannusten hallinta ja toiminnan rationalisointi. Tarvittavat muutokset toteutetaan luopumisen, tarkoituksenmukaisen tason ja keskittämisen kautta. Infrastruktuuria hallitaan, ylläpidetään ja kehitetään valtion kiinteistöstrategian mukaisesti. Poikkeusolojen toiminta on ensisijainen peruste infrastruktuurin rakenteelle. Lähtökohtaisesti kehitettävät toimipaikat ovat poikkeusolojen johtamisen ja valmiuden kohottamisen avainkohteita. Alueista tai tiloista luovuttaessa luovutaan kokonaisuuksista.

Yhteistoimintakyvyn ja yhteensopivuuden keskeisenä ohjaavana ajatuksena on ulkopuolisen sotilaallisen avun kytkeminen tarkoituksenmukaisella tavalla puolustusjärjestelmään. Lisäksi varmistetaan suomalaisten joukkojen ja järjestelmien kyky toimia kansainvälisissä operaatioissa. Yhteistoimintakyky luodaan pääsääntöisesti yhteisillä toimintatavoilla ja samankaltaisella materiaalilla, jotka mahdollistavat tehtävien toteuttamisen aiheuttamatta vaikeuksia muille. Järjestelmien ja kaluston yhteensopivuus perustuu standardisointiin, jonka ansiosta järjestelmien yhteistoimintakyky, vaihdettavuus ja yhtenevyys paranevat.

Yhteensopivuuden kehittämisellä pyritään lisäämään kansallisten järjestelmien huoltovarmuutta ja hankintojen kustannustehokkuutta. Yhteensopivuuden materiaalinen kehittäminen on tehtävä pitkäjänteisesti niin, että se käsittää järjestelmien koko elinjakson suunnittelun. Kehitettäessä monikansallista yhteensopivuutta on varmistettava, että kansallisten järjestelmien ja joukkojen operatiivinen toimintakyky säilyy ja kehittyy.

5.2 Tärkeimmät yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet suunnittelukaudella

Puolustusvoimille asetetaan vuosille 2008-2011 alustavasti seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet:

A. Puolustuspolitiikka ja sotilaallinen maanpuolustus

Uskottavan puolustuskyvyn ylläpitäminen ja kehittäminen, sotilaallisten turvallisuusuhkien ennaltaehkäisy- ja torjuntakyky sekä yhteistoimintakyky muiden yhteiskunnan turvallisuusviranomaisten kanssa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Tavoite edellyttää:
- laadultaan ja määrältään riittävää rauhan- ja sodan ajan henkilöstöä ja yhteiskunnan koulutusjärjestelmään sopivaa koulutusjärjestelmää
- kykyä säädellä puolustusvalmiutta tilanteen edellyttämällä tavalla
- määrällisesti ja laadullisesti riittävää ajanmukaista sotavarustusta
- uhkia vastaavaa tiedustelu-, aluevalvonta - ja johtamiskykyä
- valmiutta kansainväliseen yhteistyöhön kriisitilanteissa
- vaativan virka-avun antokykyä muille turvallisuusviranomaisille
- sotilaallisen huoltovarmuuden turvaamista
  - kotimaisen puolustusmateriaaliteollisuuden tuotantoedellytysten ja tutkimusyhteisön tutkimusedellytysten ylläpitoa
  - integroitumista eurooppalaiseen puolustusmateriaaliyhteistyöhön ja materiaalin kansainvälistä yhteistoimintakelpoisuutta
  - olemassa olevan sotavarustuksen ylläpitokykyä
- sotilaallisen maanpuolustuksen yleistä hyväksyttävyyttä ja kestävää maanpuolustustahtoa

Vuonna 2008 puolustusvoimien kokonaisvahvuus on 350 000 ja tärkeimmät joukot ovat:

Maavoimat
- kokonaisvahvuus 285 000
- operatiiviset joukot 60 000; painopisteenä 3 valmiusprikaatia
- alueelliset joukot 225 000; mukaan lukien maakuntajoukot

Merivoimat
- kokonaisvahvuus 30 000
- alusyksiköt; painopisteenä kaksi ohjuslaivuetta, miinantorjuntalaivueet ja miinalaivat
- rannikkojoukot; liikkuvat rannikkojoukot

Ilmavoimat
- kokonaisvahvuus 35 000
- 4 hävittäjälaivuetta

B. Kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittaminen

Luodaan edellytykset yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiselle kaikissa tilanteissa sovittamalla yhteen julkisen sektorin eli valtioneuvoston, valtion viranomaisten ja kuntien sekä yksityisen sektorin toimenpiteet ja kansalaisten vapaaehtoinen toiminta.

Tavoite edellyttää:
- yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen tarvittavien suorituskykyjen rakentamista ja ylläpitoa
- valmistautumista suuntaamaan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen rakennettua suorituskykyä muiden viranomaisten tukemiseksi
- valmistautumista vastaanottamaan muiden viranomaisten tarjoamaa suorituskykyä

C. Sotilaallinen kriisinhallinta

Kriisinhallinnan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet puolustusvoimien osalta käsitellään tämän asiakirjan 6.luvussa: Sotilaallinen kriisinhallinta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

5.3 Puolustusvoimien tärkeimmät toiminnalliset tulostavoitteet suunnittelukaudella

Puolustusvoimien tärkeimmät toiminnalliset tulostavoitteet ovat esitetty tämän asiakirjan liitteenä (LIITE 2).

5.4 Sotilaallisen maanpuolustuksen suorituskykyjen kehittäminen

Puolustusvoimien kehittämisohjelman toteuttaminen ja pitkän aikavälin suorituskyvyn ylläpito edellyttävät, että noin kolmasosa budjetista käytetään puolustusmateriaalihankintoihin.

Toiminnan ja talouden tasapainottamisen vuoksi on puolustusvoimien kehittämisohjelman jouduttu tarkistamaan vuosille 2008–2012. Useita hankkeita on jouduttu siirtämään pois suunnittelujaksolta, ajoittamaan uudelleen tai muuttamaan resursointia. Keskeytettyjen hankkeiden uudelleen käynnistäminen ratkaistaan joko puolustusvoimien kehittämisohjelman 2009–2020 tai Valtioneuvoston vuoden 2008 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon laatimisen yhteydessä.

Suorituskyvyn kehittäminen ja ylläpitäminen on haasteellista, koska puolustusmateriaalin hintojen nousu on ollut merkittävästi inflaatiota nopeampaa ja uuden teknologian hankinta on entistä kalliimpaa. Vuosittainen hintojen nousu on ollut keskimäärin 7 - 10 %.

Puolustusmateriaalihankintaprosessia tehostavien ja selkeyttävien toimenpiteiden käyttöönottoa jatketaan.

Kehitettävää suorituskykyä valmistaudutaan käyttämään muiden viranomaisten ja muun yhteiskunnan tukemiseen lainsäädännön ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategian mukaisesti.

Tiedustelu, valvonta ja johtaminen

Puolustusvoimien tietohallinto rationalisoidaan suunnittelukaudella. Rationalisointi kattaa tietohallinnon uudelleen organisoinnin, tietohallinnon päätöksentekomenettelyn ja rahoitusrakenteen keskittämisen sekä kattavan tietoteknisen integraation. Hallinnollisissa tietopalveluissa lisätään asteittain sekä valtionhallinnon keskinäistä yhteistoimintaa että muita kumppanuusratkaisuja. Toiminnanohjausjärjestelmien hyödyntämistä laajennetaan erillisselvitysten pohjalta. Rationalisoinnin tärkeimpänä tavoitteena on kustannustehokkuuden parantaminen.

Tietohallinnossa otetaan käyttöön uuteen arkkitehtuuriin perustuvia operatiivisen johtamisen tietojärjestelmäkokonaisuuden palveluita. Samalla henkilöstövoimavaroja keskitetään ja siirretään hallinnollisista tietopalvelutehtävistä operatiivisen tietojenkäsittely-ympäristön tehtäviin.

Puolustusvoimien 2010-luvun tarpeita vastaavan kaikkien puolustushaarojen yhteisen tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmän arkkitehtuurin luomista jatketaan. Järjestelmän on mahdollistettava sähköinen tietojen ja tilannekuvan vaihto myös EU:n ja Naton käytössä olevien järjestelmien kanssa. Tavoitteena on, että uusi järjestelmä on käytössä vuonna 2010. Nyt käytössä olevista, vanhoista järjestelmistä luovutaan.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Puolustusvoimien tiedustelun ja valvonnan kehittämisen painopiste on operatiivis-taktisen kyvyn kehittäminen. Tärkeimpiä hankkeita ovat puolustusvoimien yhteisen maalitilannekuvan luomiseen tähtäävän MST- hankkeen toteuttaminen sekä ilmasta tapahtuvan tiedustelu- ja valvontakyvyn ylläpitäminen ja kehittäminen strategisen tason lisäksi operatiivis-taktiselle tasolle. Ennakkovaroituskykyä parannetaan kehittämällä järjestelmän analysointikykyä.

Maavoimat

Maavoimien valmiusprikaatit saadaan valmiiksi vuoteen 2010 mennessä. Maavoimien kolmen valmiusprikaatin operatiivis-taktista johtamista, suojaa ja liikkuvuutta kehitetään vastaamaan niille asetettuja tavoitteita vuoteen 2008 mennessä. Vuoteen 2010 mennessä valmiusprikaatien tulivoimaa kehitetään muun muassa kotimaisilla ampumatarvikehankinnoilla ja täydentämällä valmiusprikaatien materiaalitavoitevahvuuteensa. Maavoimien kehittämisen painopisteitä tulevat olemaan myös erikoisjääkäripataljoona ja helikopteripataljoona.

Suunnittelukauden aikana kehitetään maavoimien suojelukykyä ja maavoimien johtamisen tietojärjestelmiä. Vuodesta 2008 alkaen kehitetään turvallisuusvalvontaa. Lisäksi lähipanssarintorjunta-aseistuksen uusimista valmistellaan.

Iskukykyä kehitetään hankkimalla raskaita raketinheittimiä. Jalkaväkimiinojen suorituskyvyn korvaaminen valmistellaan siten, että korvaavien asejärjestelmien hankinnat aloitetaan vuonna 2009.

Merivoimat

Merivoimien keskeisenä tehtävänä on suojata meriyhteydet sekä valmistautua torjumaan mereltä tuleva hyökkäysuhka. Suunnittelukauden aikana Merivoimien tavoitteena on parantaa kykyä meritilannekuvan muodostamiseen, alueellisen koskemattomuuden valvontaan, alueloukkausten torjumiseen sekä meriyhteyksien suojaamiseen ja meritse tapahtuvien hyökkäysten torjuntaan yhteistoiminnassa muiden puolustushaarojen kanssa.

Suunnittelukaudella merivoimien kehittämisen painopiste on meriyhteyksien suojaamis- ja miinantorjuntakyvyn parantamisessa sekä liikkuvien rannikkojoukkojen kehittämisessä. Pintatorjuntakyky ylläpidetään nykytasolla. Merivoimat kykenevät muiden viranomaisten tukemiseen muun muassa öljyntorjunta-aluksin, meripioneeriyksiköin sekä kuljetus- ja taistelualuksin.

Ensi vuosikymmenen alkuun mennessä merivoimat luopuu vanhenevista ohjusveneistä ja miinanraivaajista. Liikkuvasta rannikkotykistöstä luovutaan pääosin. Kiinteää rannikkotykistöä puolestaan vähennetään. TTS- kaudella aloitetaan uuden miinantorjunta-aluksen rakentaminen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Ilmavoimat

Ilmavoimien kehittämisen painopisteenä on Hornet- torjuntahävittäjien taistelukyvyn ja tukeutumisedellytysten parantaminen.

Suunnittelukauden aikana ilmavoimien kehittää suorituskykyään:
- luomalla Hornet -torjuntahävittäjille ilmasta – maahan – vaikuttamiskyvyn
- parantamalla ilmavoimien ilmatilannekuvan muodostamis- ja ylläpitämiskykyä,
- parantamalla alueellisen koskemattomuuden valvonta ja alueloukkausten torjuntakykyä
- parantamalla ilmahyökkäysten torjumiskykyä yhteistoiminnassa muiden puolustushaarojen kanssa
- parantamalla ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamista
- parantamalla ilmatilan käytön koordinointia
  parantamalla lentokuljetuskykyä.

Ilmatorjunta

Ilmatorjunnan kehittämisen painopisteinä ovat vuosina 2006 - 2008 johtamisjärjestelmän modernisointi sekä valmiusprikaatien ilmatorjunnan kehittäminen. Suunnittelukauden lopulla aloitetaan pääkaupunkiseudun ja ilmavoimien tukikohtien ilmatorjuntajärjestelmien kehittäminen.

Logistiikka ja huoltojärjestelmä

Puolustusvoimien logistiikka- ja huoltojärjestelmä suunnitellaan vastaamaan puolustusvoimien sodan ajan joukkorakenteita, johtamisjärjestelmää ja elinkeinoelämän sekä teollisuuden kehitystä.

Johtamis- ja hallintojärjestelmän uudistukseen liittyen maavoimien huoltojärjestelmä tarkistetaan. Huolto mitoitetaan kriisiajan vahvuuden ja sotavarustuksen vähenemisen mukaiseksi. Perustettavilla neljällä huoltorykmentillä luodaan maavoimien huoltojärjestelmän runko, johon merivoimat ja ilmavoimat tukeutuvat.

Puolustushaarojen huoltojärjestelmät integroidaan yhä tiiviimmin kansainvälistyvän elinkeinoelämän kanssa yhteensopivaksi. Materiaalihankkeiden toteuttamista yhdenmukaistetaan puolustushaarojen kesken. Strategista kumppanuutta kehitetään parantamaan kriisiajan huoltovarmuutta ja edistämään toiminnan taloudellisuutta.

Puolustusministeriön räjähdepäätöksen (PRP) mukainen varastointijärjestelmä on valmis vuoden 2012 kuluessa.

5.5 Sotilaallisen maanpuolustuksen resurssitarpeet

Selonteon toimeenpanon trahoittamiseksi lento- ja alustoiminnan sekä kertausharjoitusten määriä on viime vuosien aikana jouduttu pitämään tavoitetasoa huomattavasti alhaisemmalla tasolla. Suunnittelukaudella 2008 -2011 eräänä keskeisenä tavoitteena on toiminnan tason palauttaminen rakennemuutosta edeltäneelle vuoden 2005 tasolle kertausharjoitusten sekä lento- ja alustoiminnan osalta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Suunnittelukauden alussa vakiinnutetaan uusi ja käyttöönotettava johtamis- ja hallintojärjestelmä sekä uusi operatiivinen suunnitelma. Lisäksi viimeistellään puolustusvoimien kehittämisohjelma 2009–2016, jonka perusteella osallistutaan vuoden 2008 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon valmisteluun. Suunnittelukauden aikana Puolustusvoimissa valmistaudutaan toteuttamaan vuoden 2008 selonteon edellyttämät muutokset. Tutkimustoiminnalla tuetaan sekä strategista suunnittelua että kehittämisohjelman laatimista ja toteuttamista.

Vuodesta 2008 alkaen vuosittain koulutettavien reserviläisten määrä nostetaan 25 000 reserviläisen tasolle. Vapaaehtoisella maanpuolustuskoulutuksella tuetaan sodan ajan joukkojen suorituskyvyn rakentamista sekä puolustusvoimien kykyä tukea muuta yhteiskuntaa. Varusmiesten koulutusta parannetaan järjestämällä vuosina 2006 ja 2007 säästösyistä lakkautetut, valtakunnalliset harjoitukset. Koulutettavien reserviläisten määrän lisääminen sekä siirtyminen samalla uuteen hallintojärjestelmään muodostaa suuren haasteen koko organisaatiolle. Tulostavoitteen saavuttaminen edellyttää muutosesityksen hyväksymistä rahoituksen osalta.

Puolustusmateriaalin ylläpito- ja käyttökustannusten nousu ei mahdollista nykyisen kaluston ylläpitoa. Resurssien kohdentuessa uuden materiaalin ylläpitoon kasvaa samalla varaosien vaje vaikka samalla luovutaan etupainotteisesti vanhenevasta materiaalista. Toiminnan ja talouden säästötoimilla voidaan kohdentaa resursseja materiaalisen valmiuden ylläpitoon, mutta jo olemassa olevaa varaosavajetta ei voida poistaa toiminnan sisäisellä tehostamisella. Muutosesityksellä mahdollistetaan toiminnan tason palauttaminen lento- ja alustoiminnan osalta, mutta varaosavajeen ratkaisu on sisällytettävä vuosien 2009–2016 kehittämisohjemaan.

Tilannekuvan, aluevalvonnan ja sotilastiedustelun osalta tavoite on saavutettavissa. Suomen sotilaalliseen puolustamiseen kehitettyjä suorituskykyjä valmistaudutaan antamaan muiden viranomaisten käyttöön heidän omien voimavarojoen ollessa riittämättömät. Virka-avun antamista ja kykyjen käyttöön saamista tehostetaan. Laajamittaiset ja pitkäkestoiset virka-avut edellyttävät lisärahoitusta puolustusvoimille.

Hallinnon osalta tehostetaan tukitoimintojen toteuttamista palvelukeskusten toiminnan vakiinnuttamisella sekä niiden toiminnan jatkokehittämisellä. Tietohallinnon rationalisointi saatetaan suunnittelukaudella päätökseen. Lisäksi parannetaan toiminnan ohjausta.

Suunnittelukaudella puolustusvoimien toiminnan ja talouden tasapainottaminen mahdollistaa resurssien kohdentamisen vuoden 2004 selonteon linjausten toteuttamiseen. Uusien menopaineiden Oliko tälle jo parempi sana?, kuten polttoaineen ja energian hinnan nousu, kattaminen sisäisien muutoksien avulla ei ole mahdollista ilman selonteossa linjattujen suorituskykyjen tason laskemista.

Toiminnan ja talouden tasapainottamisen tarkistus

Pääesikunta ja puolustusministeriö ovat tarkistaneet keväällä 2005 annetun puolustusvoimien toiminnan ja talouden tasapainottamista koskevaan puolustusministeriön ohjauskirjeeseen sisältyneet laskelmat ja tehdyt rakenteelliset toimenpiteet kustannusten kasvupaineiden kattamiseksi sekä arvioinut näiden perusteella toimenpiteiden vaikuttavuutta annettuihin tavoitteisiin vuosina 2006 - 2012. Tarkistus on osa vuosittain toistuvaa puolustusvoimien toiminnan ja talouden suunnitteluprosessia.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Rakennuslaitoksen oman palvelutuotannon supistamisesta ja palvelujen ulkoistamisesta huolimatta laitos tulee jatkossakin tarvitsemaan riittävän määrän sekä toimihenkilöitä että työntekijöitä. Molempien henkilöstöryhmien osaamisen kehittämisen osalta on esiin noussut uusia tarpeita.

Uusi kiinteistöratkaisu korostaa Rakennuslaitoksen asemaa puolustusvoimien asiantuntijaorganisaationa. Henkilöstön osaamisen kehittäminen tulee tästä johtuen painottumaan sekä kiinteistö- että ympäristöalan asiantuntijuuden, maanpuolustustietämyksen sekä kansainvälisen yhteistyön edellyttämän tietotaidon lisääntymiseen.

Muutoksen toteuttaminen edellyttää myös sisäisiä tehtäväjärjestelyjä kuten siirtoja tehtävästä toiseen uudelleen koulutuksen avulla sekä siirtymistä joustavasti ulkoistettavista kohteista niihin kohteisiin, joissa oma palvelutuotanto säilytetään.

Rakennuslaitoksen henkilöstömäärän vähentäminen luonnollisen poistuman avulla tai muulla keinoin korostaa tarvetta noudattaa hyvän työnantajan toimintamallia palvelutuotantoa uudelleen järjestettäessä. Myös Rakennuslaitoksen osalta noudatetaan puolustushallinnon vuoden 2005 henkilöstöpoliittista ohjelmaa ja valtioneuvoston periaatepäätöstä valtion henkilöstöpoliittisesta linjasta.

TTS -kaudella arvioidaan uuden palkkausjärjestelmän toteutumista sille asetettujen tavoitteiden kannalta sekä määritetään tarvittavat jatkokehitystoimenpiteet.

7.3 Tärkeimmät tulostavoitteet ja kehittämishankkeet suunnittelukaudella

Puolustushallinnon rakennuslaitoksen toimintaa, osaamista ja organisaatiota kehitetään vastaamaan puolustusvoimien tarpeita. Laitoksesta kehitetään puolustusministeriön ohjauksen mukaisesti puolustushallinnon kansallisia ja kansainvälisiä haasteita vastaava kiinteistö-, rakennus-, ylläpito- ja ympäristöalan asiantuntija-, hankinta- ja tuottajaorganisaatio, osaamiskeskus.

Annetaan puolustusvoimille tukea vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon toimeenpanoon liittyvän tila-, alue- ja ympäristöhallinnan suunnittelussa ja toteutuksessa sekä huomioidaan muutokset Rakennuslaitoksen omaan organisaation ja toiminnan kehittämisessä.

Annetaan omistajille tukea puolustushallinnon toimitiloja ja rakenteita koskevan peruskorjausohjelman laatimisessa ja toteutuksessa. Erityisenä painopistealueena ovat rakennusten mahdolliset terveyshaitta- ja kunto-ongelmat.

Parannetaan Rakennuslaitoksen toiminnan tuloksellisuutta, läpinäkyvyyttä, kilpailukykyä ja vertailukelpoisuutta toimintojen rationalisoinnin, ulkoistamisen sekä palvelujen tuotteistamisen avulla.

Nostetaan asiakastyytyväisyyden tasoa panostamalla valittuihin asiakastyytyväisyyden painopistealueisiin. Kokonaistyytyväisyyden keskiarvona laskettu tavoitearvo on 3,8 asteikolla 1 – 5. Nykyinen asiakastyytyväisyysindeksi on 3,78.

Nostetaan työtyytyväisyyden tasoa panostamalla valittuihin henkilöstöpolitiikan painopistealueisiin. Työtyytyväisyyden tavoitearvo on 3,70 asteikolla 1- 5. Nykyinen työtyytyväisyysindeksi on 3,61.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Rakennuslaitoksen valmiussuunnitelma viimeistellään puolustusvoimien ohjauksessa vuoden 2008 loppuun mennessä.

Kehitetään erikseen sovittavalla tavalla kiinteistötoimen tiedonhallintajärjestelmiä palvelemaan tehokkaasti puolustushallinnon ja omistajien tiedonhallintatarpeita.

Kehitetään ja koordinoidaan pohjoismaista kiinteistö- ja ympäristöalan yhteistyötä osallistumalla yhteistyökokousten ja työryhmien toimintaan Pääesikunnan kanssa tehtävässä asiantuntijapalvelusopimuksessa tarkemmin määritellyllä tavalla.

Kehitetään Rakennuslaitoksen kansainvälistä osaamista ja yhteistyötä puolustushallinnon kiinteistö-ja ympäristöalalla.

Tulosmittarit: Kiinteistöjen ylläpidon ja energiapalveluiden tunnusluvuille asetetaan taulukkoon kirjatut tavoitetasot vuosille 2008 - 2011

Tunnusluku	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PhRakL:n ylläpitämät toimitilarakennukset:							
Kiinteistönhoito							
Hoito €/htm^2/kk (Ei sis. kiinteistöveroa eikä ns. käyttäjäpalveluita)	0,50	0,49	0,49	0,48	0,48	0,48	0,48
Hoito m^2/htv	8 188	8 300	8 600	8 800	8 800	8 800	8 800
Siivouspalvelut							
Siivouspalvelut €/sm^2/kk	0,77	0,77	0,76	0,75	0,74	0,73	0,72
Eur/oma henkilökunta sm^2/kk	0,77	0,77	0,77	0,77	0,77	0,77	0,77
Siivouspalveluiden ulkoistamisaste	14 %	20 %	24 %	30 %	35 %	42 %	50 %
Oman henkilökunnan sm^2/htv	3 581	3 750	3 750	3 800	3 800	3 800	3 800
Tekniset palvelut							
Teknisten palveluiden ulkoistamisaste	57 %	60 %	62 %	65 %	70 %	75 %	75 %
Vuosikorjaukset €/htm^2/kk	0,43	0,44	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
Asuntotoimi							
Vuokrattavat asunnot kpl/htv	250	250	250	280	280	280	280
Lämmön ominaiskulutus kWh/rm^{3}L	40,1	39,5	39,5	39,5	39,5	39,5	39,5
Euroa/MWh (lämpöenergia) lämmön hinta	47,28	51, 90	53,60	58,90	58,90	58,90	58,90
Sähkön ominaiskulutus kWh/rm^{3}S	13,3	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Euroa/MWh (sähköenergia) sähkön hinta	73,04	78,30	98,70	93,70	93,70	93,70	93,70
Veden ominaiskulutus l/rm^{3}L	108	108	108	108	108	108	108
Euroa/ m^3 (vesi) veden hinta	2,80	2,80	2,94	2,94	2,94	2,94	2,94

Käytettävien tunnuslukujen kuvaus

Kiinteistönhoito

Hoito €/htm^2/kk — Kiinteistönhoidon kustannusten keskiarvo koko puolustushallinnossa ml. kaikki käyttötarkoitusryhmät (sisältää myös teknisen huollon)

Hoito m^2/htv — Hoidettavat neliömetrit/henkilötyövuosi

Siivouspalvelut

Siivouspalvelut €/sm^2/kk — Siivouspalvelukustannusten keskiarvo siivottavaa neliömetriä kohden ml. kaikki käyttötarkoitusryhmät

Eur/oma henkilökunta sm^2 — Oman henkilökunnan siivouspalvelukustannusten keskiarvo siivottavaa neliömetriä kohden

Postiosoite
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Siivouspalveluiden ulkoistamisaste	Ulkopuolisten palvelujen osuus liikevaihdosta
Oman henkilökunnan sm^2/htv	Oman henkilökunnan siivottavat neliömetrit per henkilötyövuosi ml. kaikki käyttötarkoitusryhmät
Tekniset palvelut	
Teknisten palveluiden ulkoistamisaste	Ulkopuolisten palvelujen osuus liikevaihdosta
Vuosikorjaukset €/htm^2/kk	Vuosikorjauskustannusten keskiarvo huoneistoneliömetriä kohden koko puolustushallinnossa ml. kaikki käyttötarkoitusryhmät
Asuntotoimi	
Vuokrattavia asuntoja kpl/htv	Vuokrattavien asuntojen määrä per asuntoasioiden hoitoon käytetty henkilötyövuosi.
Lämpö, sähkö, vesi	
Lämmön ominaiskulutus kWh/rm^3L	lämmön keskiarvokulutus lämmitettyä rakennuskuutiota kohden koko puolustushallinnossa, lämmöntarvekorjaus tehty Jyväskylän tasoon 5053
Euroa/MWh (lämpöenergia)	lämmön hinnan keskimääräinen tavoitetaso
Sähkön ominaiskulutus kWh/rm^3S	sähkön keskiarvokulutus sähköistettyä rakennuskuutiota kohden koko puolustushallinnossa
Euroa/MWh (sähköenergia)	sähkön hinnan keskimääräinen tavoitetaso
Veden ominaiskulutus l/rm^3L	veden keskiarvokulutus lämmitettyä rakennuskuutiota kohden koko puolustushallinnossa
Euroa/m^3 (vesi)	veden hinnan keskimääräinen tavoitetaso

8 PERUSLASKELMA JA KEHYSEHDOTUS

Menojen peruslaskelma ja kehysehdotus vuosille 2008 - 2011 on esitetty alla olevassa taulukossa. Hallinnonalan kehysehdotus toimitetaan valtiovarainministeriölle erikseen.

Taulukko. Menojen peruslaskelma ja kehysehdotus vuosille 2008 - 2011

	2008 milj. €	2009 milj. €	2010 milj. €	2011 milj. €
PLM peruslaskelma	2 316,2	2 354,0	2 339,1	2 341,7
PLM kehysehdotus	2 347,5	2 385,3	2 371,3	2 373,3

Menojen peruslaskelma ja kehysehdotus on laadittu vuoden 2007 hinta- ja kustannustasoon.

9 HENKILÖSTÖMÄÄRÄARVIO

9.1 Puolustusministeriön hallinnonalan henkilöstöjärjestelmän kehittäminen

Kansainvälistymisen ja valtiontalouden puolustushallinnolle asettamat reunaehdot, valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon ja puolustusministeriön strategia 2025 kehittämislinjaukset, väestön ikärakenteen ja työvoiman saatavuuden muutokset sekä tietoyhteiskunnan ja työelämän kehittyminen edellyttävät puolustusministeriön hallinnonalalla henkilöstö- ja tehtävärakenteen jatkuvaa kehittämistä.

Puolustusministeriö on vahvistanut puolustushallinnon henkilöstö- ja tehtävärakenteen kehittämislinjaukset Puolustushallinnon henkilöstöpoliittisessa ohjelmassa 2005. Päivitetyt kehittämislinjaukset vahvistetaan vuoden 2007 alussa Henkilöstöpoliittinen strategia 2025:ssä.

Henkilöstö- ja tehtävärakenteen kehittämisen tavoitteena on luoda tasapaino puolustushallinnon sodan ja rauhan jaan tehtävien ja resurssien sekä osaamisen ja henkilöstön välille. Henkilöstörakenne suunnitellaan mahdollisimman kustannustehokkaaksi. Sotilasvirkoja käytetään vain niissä tehtävissä, joissa sotilaskoulutus on välttämätöntä (ml. valmiudelliset tekijät).

Henkilöstöjärjestelmää kehitetään laadullisesti ja määrällisesti. Laadullisella kehittämisellä turvataan henkilöstön ammattitaito ja motivaatio sekä parannetaan puolustushallinnon kilpailukykyä työnantajana. Määrällisellä kehittämisellä säädellään puolustushallinnon henkilöstörakennetta ja varmistetaan henkilöstöresurssien kohdentaminen kehitettäville toimialueille.

Henkilöstö- ja tehtävärakennetta kehitetään vastaamaan tulevia osaamisvaatimuksia. Työnantaja päättää tehtävistä, niiden sisällöstä ja myös yksittäisten tehtävien mukaisista osaamisvaatimuksista. Osaamisvaatimuksia asetettaessa ja suunniteltaessa tulee ottaa huomioon niiden vaikutus henkilöstömenoihin ja hallinnonalan tavoite vähentää henkilöstömenojen osuutta kokonaismenokehyksessä.

Ikääntyvän väestön oloissa puolustushallinnon on kyettävä houkuttelemaan, pitämään palveluksessaan ja tarjoamaan kehittymismahdollisuuksia osaavalle henkilöstölle tietoyhteiskunnan kiristyvässä työvoimakilpailussa. Tämä asettaa erityisiä vaatimuksia: johtamiselle ja esimiestyölle, osaamisen johtamiselle, työyhteisöjen, työhyvinvoinnin ja työsuojelun kehittämiselle, tasa-arvo- ja suvaitsevuustyölle palkkapolitiikalle ja rekrytoinnille. Näitä koskevat vaatimukset on linjattu Puolustushallinnon henkilöstöpoliittisessa ohjelmassa 2005. Vaatimukset päivitetään vuoden 2007 alussa vahvistettavassa Henkilöstöpoliittinen strategia 2025:ssä.

Puolustuksen kehittämisessä tarvittavien resurssien ja toimintamenosäästöjen luomiseksi sekä tuottavuuden edistämiseksi toteutetaan puolustusvoimissa johtamis- ja hallintojärjestelmän uudistus ja jatketaan rakennemuutosta. Toimenpiteiden seurauksena tavoitteena on vähentää hallinnonalan henkilöstövahvuutta noin 1 860 henkilötyövuotta vuoteen 2011 mennessä hyödyntämällä luontaista poistumaa ja noudattamalla hyvän työnantajan menettelytapoja. Samanaikaisesti tavoitteena on kohdentaa puolustusvoimien kehittämisohjelmiin vuoden 2004 henkilöstörakenteen mukaisista tehtävistä vähintään 500 henkilötyövuotta. Puolustusvoimilla on vuonna 2012 käytössään enintään 15 000 henkilötyövuotta. Puolustushallinnon rakennuslaitoksella on käytössään TTS-kauden lopussa noin 850 henkilötyövuotta ja puolustusministeriöllä noin 130 henkilötyövuotta.

Vuosina 2008 - 2011 on rakenteellisilla toimenpiteillä tavoitteena saattaa toimintamenot vuoden 2004 tasolle (henkilöstömenojen taso vuonna 2004 oli 701,9 M€) keskimäärin 50 miljoonan euron vuotuisin säästöin. Tämä edellyttää arviolta noin 36 miljoonan euron pysyviä säästöjä henkilöstömenoista vuodesta 2012 alkaen säästöjen kohdistuessa lähinnä varsinaisiin palkkausmenoihin. Tulevina vuosina henkilöstömenojen kokonaismäärää saavat kasvattaa ainoastaan uuden palkkausjärjestelmän budjetoidut käyttöönottokustannukset sekä budjettirahoituksen puitteissa toteutettavat virka- ja työehtosopimusten aiheuttamat tarkistukset.

Kehitettäessä puolustushallinnon rauhan ajan organisaatiota Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon mukaisesti tai muulla perusteella, tuottavuusohjelmiin ja alueellistamiseen perustuvissa järjestelyissä, palvelukeskukseen tai kumppanuuteen perustuvia toimintatapamalleja toteutettaessa, puolustushallinto toimii hyvän työnantajan tavoin ja turvaa henkilöstön asemaa mahdollisimman hyvin. Henkilöstörakenteen muutoksessa hyödynnetään ensisijaisesti henkilöstön lähtövaihtuvuutta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Hyvän työnantajan ja työyhteisön menettelytavat puolustushallinnossa on vahvistettu puolustushallinnon henkilöstöpoliittisessa ohjelmassa 2005. Nämä menettelytavat vahvistetaan alkuvuonna 2007 päivitetyssä muodossaan ministeriön ”Henkilöstöpoliittinen strategia 2025”:ssä.

Puolustusvoimien henkilöstön määrää, rakennetta ja osaamista hallinnoidaan henkilöstökokoonpanomenettelyn avulla osana toiminnan ja resurssien suunnitteluprosessia. Kehittämis- ja kumppanuusohjelmien omistajat vastaavat osaltaan henkilöstösuunnitelmien laadinnasta hankkeittain. Kehittämishankkeita toteutettaessa tulee varmistaa riittävien henkilöstöresurssien saatavuus.

Sotilashenkilöstön rakenteen selkeyttäminen on käynnistynyt. Tavoitetilassa sotilashenkilöstö jakaantuu upseereihin ja aliupseereihin. Upseereiden virkarakennetta selkeytetään vähentämällä nykyisiä virkanimikkeitä. Siirtyminen tavoitetilaan tapahtuu vaiheittain. Tavoite edellyttää nykyisen ja tavoitetilan mukaisen sotilashenkilöstön koulutus- ja kokemusvaatimusten selventämistä.

Sotilasvirka- ja tehtävärakennetta kehitettäessä otetaan huomioon ammattimaisempien osaamisvaatimusten varmistamisen lisäksi lisääntyvä tarve osallistua yhä vaativampiin kriisinhallintatehtäviin. Ensiarvoisen tärkeää on, että kriisinhallintatehtävissä palvelee näihin tehtäviin motivoitunutta henkilöstöä. Tämä on mahdollista toteuttaa parhaiten nykyisen vapaaehtoisuuteen perustuvan järjestelmän avulla. Rekrytointien ja kehityskeskustelujen yhteydessä tulee kiinnittää huomiota siihen, että kriisinhallintatehtävät ovat osa puolustusvoimien lakisääteisiä tehtäviä.

Noin 15 % palkatusta sotilashenkilöstöstä palvelee vuonna 2012 määräaikaisissa palvelussuhteissa.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää sotilasvirka- ja tehtävärakennetta kehitettäessä uudistusten kustannusten hallintaan. Sotilaiden lähtövaihtuvuutta hyväksikäyttäen avautuvia tehtäviä kohdennetaan kustannustehokkaasti kehitettäville toimialueille.

Upseerikoulutuksen valmistumisvahvuudet määritetään tarvittavilta osin tavoitetilan mukaisiksi.

Siviilihenkilöstön rakenteen kehittäminen perustuu puolustushallinnon oman toiminnan ja toimintatapojen kehittämiseen sekä puolustusvoimien kehittämisohjelmiin valtioneuvoston linjausten mukaisesti.

Siviilihenkilöstön osaamista kehitetään. Siviilihenkilöstön virkarakennetta yksinkertaistetaan. Lukumäärältään pienenevässä tehtävärakenteessa korostuvat jatkossa asiantuntijatehtävät.

Siviilitehtävissä käytetään pääsääntöisesti vakinaisia palvelussuhteita. Selonteon ja eri kumppanuusohjelmien toimeenpanoon liittyen käytetään henkilöstösuunnittelun keinoina myös määräaikaisia palvelussuhteita Pääesikunnan ohjeistamalla tavalla. Puolustusvoimissa on varmistettava, että määräaikaisten palvelussuhteita käytetään kiistatta vain perustellusta syystä ja määräaikaisten palvelussuhteiden määrän vähentämiseksi. Määräaikaisten virkasuhteiden perusteista on säädetty valtion virkamieslain (750/1994) 9 §:n 1 ja 2 momenteissa ja määräaikaisista työsopimuksista työsopimuslain (55/2001) 3 §:n 2 momentissa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Puolustusministeriö seuraa puolustushallinnon henkilöstöpoliittisen ohjelma 2005:n ja vuoden 2007 alussa vahvistettavan ”Henkilöstöpoliittinen strategia 2025:n” kehittämislinjausten toteutumista ja arvioi virastojen käynnistämiä toimenpiteitä linjausten toteuttamiseksi. Puolustusministeriön vahvistamia henkilöstöpoliittisia linjauksia päivitetään tarvittaessa. Linjauksia kehitetään keskipitkän ja pitkän aikavälin suunnittelun tarpeet huomioon ottaen.

9.2 Puolustusministeriö

Puolustusministeriössä on käynnistetty puolustusministeriön toiminnan kokonaisselvitys, jonka seurauksena puolustusministeriön toimintaprosessit ja niiden tukemiseen tarvittavat henkilöstöresurssitarpeet sekä niiden kohdentuminen arvioidaan uudelleen. Kokonaisselvityksen vaikutusta henkilöstön määrään ja kohdentamiseen eri yksiköihin on mahdollista arvioida vasta myöhemmin selvitystyön valmistuttua. Siksi osastojen ja erillisten toimintayksiköiden henkilötyövuosimääräarviot perustuvat nykyiseen organisaatio- ja henkilöstöjaotteluun.

Hallinnonalan tuottavuustoimenpiteiden puolustusministeriölle kohdistettu henkilötyövuosien vähennysvelvoite (7 htv) vuosille 2008 - 2011 on huomioitu koko hallinnonalan tuotavuustoimenpiteiden vähennysvelvoitteessa.

9.3 Puolustusvoimat

Henkilöstömääräarvio

Puolustusvoimien henkilöstöä supistetaan vuoden 2004 selonteon linjausten ja valtioneuvoston 23.3.2006 antaman kehyspäätöksen mukaisesti. Johtamis- ja hallintojärjestelmän uudistamisen ja rationalisointitoimenpiteiden tavoitteena koko hallinnonalalla vähentää 1860 henkilötyövuotta vuoden 2012 loppuun mennessä ja samanaikaisesti kohdentaa puolustusvoimissa 500 henkilötyövuotta kehittämisohjelmiin.

Puolustusvoimien koulutusjärjestelmää kehitetään joustavammaksi vastaamaan muuttuvia puolustusjärjestelmän osaamistarpeita. Koulutusjärjestelmään liitetään mahdollisuus ohjattuun itseopiskeluun ja sitä tuetaan verkko-opetuksen keinoin. Palkatun henkilöstön koulutuksessa sotatieteellisiä tutkintoja kehitetään yhteensopiviksi Euroopan unionin jäsenmaissa suoritettavien yliopistotutkintojen kanssa.

Kutsuntoja tehostetaan ja ennakkotarkastusjärjestelmää parannetaan. Asevelvollisten sosiaalis-taloudellista asemaa parannetaan muutamalla kaikki lomamatkat maksuttomiksi vuonna 2008 ja päivärahoja korotetaan vuonna 2009.

Puolustusvoimat pyrkii parantamaan varusmieskoulutuksen yhteiskunnallista hyväksi luettavuutta.

Puolustusvoimien hyvä työilmapiiri ja henkilöstön toimintakyky varmistetaan laadukkaalla henkilöstöjohtamisella ja tukemalla henkilöstön sopeutumista organisaatiomuutoksiin esimerkillisen työnantajan toimenpitein.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Henkilöstön määrä

Momentit 27.10.21. ja 27.30.22.	TP 2005	TA 2006	TAE 2007	2008	2009	2010	2011
Yhteensä	17 465	17 151	17 047	16 567	16 462	16 411	16 372

Henkilötyövuodet

Momentti 27.10.21.	TAE 2007	2008	2009	2010	2011
	htv	htv	htv	htv	htv
Henkilöstömäärä henkilötyövuosina henkilöstöryhmittäin					
- upseerit	2 820	2 913	2 936	2 970	2 970
- opistoupseerit	3 180	3 035	2 969	2 805	2 675
- erikoisupseerit	922	922	922	922	922
- sotilasammattihenkilöt	1 739	1 843	1 898	2 002	2 105
- siviilit	6 816	6 562	6 529	6 391	6 251
- sopimussotilaat	269	155	150	250	200
- erillispalkkionsaajat	4	4	4	4	4
- muu henkilöstö (työllisyysvaroin palkatut)					
Yhteensä	15 750	15 430	15 404	15 340	15 123

9.4 Puolustushallinnon Rakennuslaitos

Valtion ja puolustushallinnon linjausten mukaisesti Rakennuslaitoksen omaa palvelutuotantoa supistetaan ja palvelutuotannon hankintoja vastaavasti lisätään ottaen huomioon eduskunnan henkilöstövähennykselle asettamat reunaehdot.

Vuosi	TA 2006	2007	2008	2009	2010	2011
Henkilöstömäärän kehitys (HTV)	1120	1070	1000	950	900	850

Hallituksen 23.3.2006 antama kehyspäätös valtion henkilöstövähennyksistä sekä puolustuspoliittisen selonteon vaikutukset on huomioitu vuosien 2007 - 2011 henkilötyövuosiarviossa.

Henkilöstösuunnitelmassa mainittu henkilöstömäärän väheneminen johtuu Rakennuslaitoksen palvelutuotannon asteittaisesta ulkoistamisesta. Vähennykset toteutetaan pääsääntöisesti ns. luonnollisen poistuman avulla. Luonnollinen poistuma on määritelty käyttäen apuna Rakennuslaitoksen henkilöstötilinpäätöksen ikäjakaumatilastoa. Poikkeuksen luonnollisesta poistumasta muodostavat varuskuntien lakkauttamis- ja supistamistilanteet sekä Rakennuslaitoksen omat rationalisointihankkeet, joista saattaa aiheutua myös henkilöstön irtisanomistarpeita.

Henkilöstömäärän kehitys on arvio, jota täsmennetään Rakennuslaitoksen valmiussuunnitteluun liittyen lähivuosien aikana.

Laitoksen toimintakyvyn ja henkilöstön osaamistason säilyttäminen edellyttää jatkossa myös panostuksia henkilöstön rekrytointiin kaikilla rakennuslaitoksen toimialueilla. Rekrytointitarpeet ja mahdollisuudet on huomioitu henkilöstösuunnitelman laadinnassa. Henkilöstövähennyksen toteuttamisesta on laadittu ulkoistamisen periaatteet ohje yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Toimintaperiaatteena on käyttää henkilöstövähennykset hyväksi palvelujen ulkoistamisessa, mikä edellyttää tarvittaessa henkilöstön joustavaa siirtymistä Rakennuslaitoksen oman palvelutuotannon piiriin jääviin maanpuolustukselle tärkeimpiin kohteisiin.

Rakennuslaitoksessa on käynnissä henkilöstöstrateginen suunnittelu, jonka tavoitteena on linjausten mukaisten henkilöstövähennysten tarkoituksenmukainen kohdentaminen sekä henkilöstön osaamisen ja kehittämisen painopistealueiden määrittäminen.

10 ALUE, TOIMITILA JA YMPÄRISTÖNHALLINTA

TTS- kaudella toteutetaan VNS 2004 toimeenpanosta aiheutuvat yhdyskuntapoliittiset (alueet, toimitilat, rakenteet, asunnot, ylläpito yms.) ja ympäristöpoliittiset (ympäristövaikutusten selvittäminen, pilaantuneiden alueiden puhdistaminen, ympäristöturvallisuuteen liittyvät raivaukset yms.) toimenpiteet puolustusministeriön erikseen antaman ohjauksen mukaisesti. TTS –kaudella osallistutaan Valtioneuvoston seuraavan turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon (VNS 2008) valmisteluun ja käynnistetään siitä aiheutuvien toimenpiteiden toimeenpano.

Suunnittelukaudella yhdyskunta- ja ympäristöpoliittisella toiminnalla huolehditaan alueisiin, toimitiloihin (toimitilat, rakenteet, asunnot) ja ympäristöön liittyvistä toiminta-edellytyksistä ja niiden kehittämisestä. Suunnittelukaudella toteutetaan tarpeelliset alue- ja toimitilajärjestelyt, jotka on priorisoitu selonteosta ilmenevien linjausten mukaisesti. Alueiden ja toimitilojen kokonaisvaltaista ja varuskuntakohtaista suunnittelua, käyttöä ja taloudellisuutta tehostetaan sekä luovutaan ripeästi tarpeettomista alueista ja toimitiloista. Ympäristöhallinnan osalta pyritään haittojen ennalta ehkäisyyn ja minimointiin, varovaisuuteen ja huolellisuuteen, parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen soveltamiseen sekä aiheutettujen haittojen vastuulliseen hoitamiseen. Alue-, tila- ja ympäristöhallinnassa kiinnitetään huomiota myös terveyteen ja tuvallisuuteen.

Parlamentaarinen neuvottelukunta laati kiinteistöuudistuksen kokonaisarvioinnin vuonna 2006 ja siitä tehdyt johtopäätökset otetaan huomioon TTS – kauden toiminnassa ja sen kehittämisessä.

Puolustushallinnon rakennuslaitoksen kehittämistä jatketaan ministeriön rakennuslaitoksen kokonaisarvioinnista tekemien linjausten mukaisesti.

Suunnittelukaudella 2008 – 2011 alue- ja toimitilahallinnan painopisteenä on toteuttaa uuden johtamis- ja hallintojärjestelmän sekä varastointiohjelman edellyttämät alue- ja tilahankkeet. Lisäksi toteutetaan kehittämisohjelmien edellyttämät hankkeet resurssien puitteissa.

Ympäristöhallinnassa painospiste on selonteosta aiheutuvien pilaantuneiden alueiden toimenpiteiden ohella ympäristöhallintajärjestelmän kehittämisessä, meluntorjunnan, jätehuollon ja ampumaratatoimintojen kehittämisessä sekä ympäristökoulutuksen tehostamisessa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi

Alue- ja tilatarpeet toteutetaan ensisijassa nykyisten alueiden ja tilojen käyttöä tehostamalla ja toimitilojen osalta toissijaisesti vuokravaikutuksettomalla peruskorjauksella sekä muulla korjaustoiminnalla. Toimitilatarpeiden vaatiessa uusinvestointeja selvitetään myös muiden paikkakunnalla jo olemassa olevien tilojen käyttökelpoisuus. Aluejärjestelyt pyritään suuntaamaan mahdollisuuksien mukaan valtion jo omistamille alueille. Järjestelyt toteutetaan kiinteistöuudistuksen toimintamallilla tarkoitukseen parhaiten sopivilla vuokraus-, osto, vaihto-, käyttöoikeus- yms. toteutustavoilla.

Suunnittelukaudella suurin osa resursseista kohdentuu vuoden 2004 selonteossa määritettyjen JOHA 2008 mukaisten esikuntien toimitilahankkeisiin, ja joukko-osastojen lakkauttamisiin liittyviin järjestelyihin sekä puolustusministeriön räjähdepäätöksen (PRP) edellyttämän varastointiohjelman toteuttamiseen. PRP:n mukaiset räjähdevarastointiin liittyvät investoinnit tulee priorisoida ja toteuttaa puolustusministeriön erikseen antaman ohjauksen mukaisesti.

Kumppanuusohjelmiin liittyvät alue- ja tilakustannukset selvitetään ohjelmien valmistelun yhteydessä ja huolehditaan niihin liittyvistä järjestelyistä puolustushallinnon kannalta tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkuudesta.

Vaikka puolustusvoimat on priorisoinut ja karsinut hankkeitaan voimakkaasti, on alue- ja tilakustannuksissa nähtävissä kasvupaineita. Kasvupaineita aiheuttavat suunnittelukaudella erityisesti toteutettavat johtamis- ja hallintojärjestelmään ja varastointiin liittyvät investoinnit.

Oman haasteensa muodostaa rakentamisen, ylläpidon ja energian kustannuskehitys. Rakennuskustannukset ovat nousseet viimeisen vuoden aikana noin 2,4 %. Arvioitu hintakehitys nostaa energiakustannuksia 2007 lämmön osalta 13 %, sähkön osalta 12 % ja veden osalta 5 %. Vastaavan kustannustason nousun oletetaan jatkuvan myös suunnitellulla TTS – kaudella.

Kiinteistöuudistuksen loppuarvioinnissa vuonna 2006, parlamentaarinen neuvottelukunta kiinnitti huomiota siihen, miten kiinteistöuudistuksen tavoitteet saavutetaan myös kiinteistöjen kunnon osalta. Toimitiloissa todettu korjausvaje tulee poistaa mahdollisimman nopeasti mahdolliset terveyshaitat priorisoiden. Päävastuun korjausvajeen poistamisesta vastaavat kiinteistöjen omistajat ja erityisesti Senaatti – kiinteistöt ja sitä ohjaava ministeriö. Puolustusvoimien tulee yhdessä rakennuslaitoksen kanssa omalta osaltaan huolehtia siitä, että peruskorjausohjelma etenee tehokkaasti suunnittelukauden aikana.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8 A
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
(09) 16001
Internat. +358 9 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
puolustusministerio@defmin.fi
www.defmin.fi